

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Bakalářská práce

Příčiny a důsledky světové ekonomické krize v roce 2008

Vladislav Golub

© 2017 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Vladislav Golub

Podnikání a administrativa

Název práce

Příčiny a důsledky světové ekonomické krize v roce 2008

Název anglicky

Causes and consequences of the global economic crisis in 2008

Cíle práce

Hlavním cílem bakalářské práce je analyzovat příčiny a důsledky světové ekonomické krize roku 2008. Dílčím cílem je popsat dopady finanční a ekonomické krize na světovou a českou ekonomiku a zhodnotit provedená opatření k této krizi. Dalším dílčím cílem je zhodnotit vliv krize na konkrétní firmy.

Metodika

V teoretické části práce bude použita deskriptivní metoda, metoda historická a metoda časových řad. Deskriptivní metoda bude využita pro popis situace a událostí, které vznikly kvůli finanční krizi. Historická metoda bude použita pro popis historického počátku finanční krize a jejího vývoje. Pro chronologii hlavních událostí bude využita metoda časových řad.

V praktické části bude použita komparativní metoda a metoda analýzy. Komparativní metoda bude využita pro porovnání dvou konkrétních firem v době krize a dopadu na jejich vedení a provoz. Pro rozbor příčin a důsledku světové ekonomické krize bude použita metoda analýzy.

V této bakalářské práci bude využito a analyzováno množství informací, primárně z odborné literatury, popřípadě doplněny o relevantní informace z oficiálních webových stránek týkajících se finanční a ekonomické krize.

Doporučený rozsah práce

30-40 stran

Klíčová slova

Světová krize, finanční krize, hypotéční úvěr, hypotéka, ratingové agentury, FED, finanční trh, sekuritizace, deregulace.

Doporučené zdroje informací

- DVOŘÁK, Pavel: Finanční krize jako globální problém a možnosti jejího vzniku v ČR. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2004. ISBN 80-86729-90-5.
- DVOŘÁK, P. *Veřejné finance, fiskální nerovnováha a finanční krize*. Praha: C.H. Beck, 2008. ISBN 978-80-7400-075-1.
- FOSTER, J B. – MAGDOFF, F. *Velká finanční krize : příčiny a následky*. Všeň: Grimmus, 2009. ISBN 978-80-902831-1-4.
- HOLMAN, Robert a kol.: Americká finanční krize: Hrozba pro světovou ekonomiku? Praha: Centrum pro ekonomiku a politiku, 2008. ISBN 978-80-86547-65-7.
- KOHOUT, P. *Finance po krizi : důsledky hospodářské recese a co bude dál*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-3199-5.
- MENŠÍK, Josef. Dopady finanční krize. Brno: Konvoj a Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, 2001. ISBN 80-7302-024-6.
- MORRIS, Charles R. Ztracené bilióny dolarů: levné peníze, rozhazování a velká finanční krize. Translated by Tereza Stratilová. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 9788025125267.
- SOROS, G. *Nové paradigma pro finanční trhy : úvěrová krize 2008 a co dál*. Praha: Vyšehrad, 2009. ISBN 978-80-86316-82-6.
- WOODS, Thomas E.: Krach: příčiny krize a nápravná opatření, která ji jen zhoršují. Praha: Dokořán, s.r.o., 2010. ISBN 978-80-7363-272-1.
-

Předběžný termín obhajoby

2016/17 LS – PEF

Vedoucí práce

doc. PhDr. Ing. Lucie Severová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomických teorií

Elektronicky schváleno dne 31. 8. 2016

doc. PhDr. Ing. Lucie Severová, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 24. 10. 2016

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 07. 03. 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Příčiny a důsledky světové ekonomické krize v roce 2008" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne _____

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval doc. PhDr. Ing. Lucii Severové Ph.D. za odborné rady, velkou trpělivost a čas, který mi při tvorbě mé bakalářské práce věnovala.

Příčiny a důsledky světové ekonomické krize v roce 2008

Souhrn

Hlavním tématem této práce – globální finanční krize v roce 2008. Finanční krize v roce 2008 byl skutečný šok pro celý svět, a vešel do dějin jako jedna z nejdůležitějších událostí v globální ekonomice. Bakalářská práce je rozdělena do dvou částí, teoretické a praktické.

Teoretická část se zabývá vymezením hlavních příčin světové krize, ukazuje, jak krize ovlivnila ekonomiku některých zemí a popisuje opatření která byla světem přijata. V teoretické části se také popisuje, co je to vlastně finanční krize a jsou uvedeny příklady některých krizí z nedávné minulosti.

V praktické části je ukázáno, jak silně finanční krize v roce 2008 ovlivnila dvě konkrétní české společnosti. K finanční analýze byly vybrány firmy RTR – Transport a Logistika s.r.o. a TON a.s.

Klíčová slova: Světová krize, finanční krize, hypotéční úvěr, hypotéka, FED, finanční trh, sekuritizace, banka, deregulace, analýza

Causes and consequences of the global economic crisis in 2008

Summary

The main theme of this this bachelor degree thesis is the global financial crisis in 2008. The financial crisis in 2008 was a real shock for the whole world, and went down in history as one of the most important events in the global economy. The thesis is divided into two parts, theoretical and practical.

The theoretical part explains the main causes of the global crisis, shows how the crisis affected the economy of some countries and describes the measures that have been adopted by the world. The theoretical part also describes what it's actually a financial crisis and gives examples of some crises of the recent past.

The practical part shows how strongly how strongly the financial crisis in 2008 affected two particular Czech companies and compare them. For financial analysis were selected company RTR- Transport and Logistics s.r.o. and company TON a.s.

Keywords: The global crisis, financial crisis, mortgage loan, mortgage, FRS, financial markets, securitization, bank, deregulation, analysis

Obsah

1 Úvod.....	10
2 Cíl práce a metodika.....	11
2.1 Cíl práce	11
2.2 Metodika	11
3 Teoretická východiska	12
3.1 Krize nedávné minulosti	12
3.2 Vymezení pojmu finanční krize.....	14
3.3 Příčiny vzniku krize 2008	15
3.3.1 Nemovitostní bublina	15
3.3.2 Stínové bankovníctví	16
3.3.3 Vysoký stupeň zadlužování	17
3.3.4 Sekuritizace.....	17
3.3.5 Zvyšování cen ropy.....	18
3.3.6 Psychologický faktor	19
3.4 Důsledky krize	19
3.4.1 Nezaměstnanost	19
3.4.2 HDP	21
3.4.3 Inflace	23
3.4.4 Platební bilance.....	25
3.5 Přijatá opatření.....	26
4 Vlastní práce	28
4.1 Představení firmy RTR	28
4.1.1 Finanční analýza RTR	28
4.1.2 Přijatá opatření.....	37
4.2 Představení firmy TON	37
4.2.1 Finanční analýza TON	38
4.2.2 Přijatá opatření.....	45
4.3 Porovnání RTR a TON v době krize	46
5 Výsledek vlastní práce	49
6 Závěr.....	51
7 Seznam použitých zdrojů	53
8 Přílohy	57

Seznam grafů

Graf č. 1: Case-Shillerův index vývoje cen rezidenčních nemovitostí.....	16
Graf č. 2: Nesplacené spotřebitelské dluhy a disponibilní příjmy	17
Graf č. 3: Vývoj ceny ropy	18
Graf č. 4: Vývoj nezaměstnanosti v USA.....	20
Graf č. 5: Vývoj nezaměstnanosti v EU-27 a ČR	21
Graf č. 6: Vývoj HDP v USA	22
Graf č. 7: Vývoj HDP v EU-27 a ČR.....	23
Graf č. 8: Míra inflace v USA.....	23
Graf č. 9: Míra inflace v EU-27 a ČR.....	24
Graf č. 10: Tržby RTR z prodeje vlastních výrobků a služeb.....	32
Graf č. 11: Mzdové náklady RTR	34
Graf č. 12: Tržby TON z prodeje vlastních výrobků a služeb	41
Graf č. 13: Mzdové náklady TON	43
Graf č. 14: Vývoj přidané hodnoty RTR a TON	47
Graf č. 15: Vývoj osobních nákladů RTR a TON	48
Graf č. 16: Vývoj výsledku hospodaření za každý rok v RTR a TON.....	49

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Platební bilance v USA.....	25
Tabulka č. 2: Platební bilance v ČR	26
Tabulka č. 3: Vertikální analýza aktiv RTR	29
Tabulka č. 4: Vertikální analýza pasiv RTR.....	30
Tabulka č. 5: Přidaná hodnota RTR.....	31
Tabulka č. 6: Tržby RTR z prodeje vlastních výrobků a služeb.....	31
Tabulka č. 7: Osobní náklady RTR	32
Tabulka č. 8: Mzdové náklady a počet zaměstnanců RTR.....	33
Tabulka č. 9: Přidaná hodnota - Osobní náklady RTR	34
Tabulka č. 10: Výsledek hospodaření za každý rok společnosti RTR.....	35
Tabulka č. 11: Pomocné údaje pro výpočet jednotlivých ukazatelů rentability RTR	36
Tabulka č. 12: Ukazatelé rentability společnosti RTR	36
Tabulka č. 13: Vertikální analýza aktiv TON	38
Tabulka č. 14: Vertikální analýza pasiv TON	39
Tabulka č. 15: Přidaná hodnota TON	40
Tabulka č. 16: Tržby TON z prodeje vlastních výrobků a služeb.....	40
Tabulka č. 17: Osobní náklady TON	42
Tabulka č. 18: Mzdové náklady a počet zaměstnanců TON.....	42
Tabulka č. 19: Přidaná hodnota - Osobní náklady TON	43
Tabulka č. 20: Výsledek hospodaření za každý rok společnosti TON.....	44
Tabulka č. 21: Pomocné údaje pro výpočet jednotlivých ukazatelů rentability TON	44
Tabulka č. 22: Ukazatelé rentability společnosti TON	45

1 Úvod

Nedávnou finanční krizi lze bezesporu řadit mezi jednu z nejvíce šokujících a nejvýznamnějších událostí v historii světového hospodářství. Tato krize zasáhla jak nejvyspělejší země, tak i ty méně vyspělé. Po celém světě došlo k poklesu objemu výroby, nezaměstnanost dosáhla kritických rozměrů, mnoho bank, hypotéčních společností a dalších organizací vyhlásilo bankrot, docházelo k poklesu fondových indexů většiny burz a všechno to mělo za následek pokles životní úrovně.

Tato krize má svůj původ ve Spojených státech, zemi, která je považována za nejvíce vyspělou, a co se ekonomiky týče, tak nejsilnější. Jako hlavní příčinu lze považovat hypotéční krizi. Jak se i dalo čekat, tak ekonomická krize v zemi tak důležité, nemohla vynechat světový trh. V krátké době tento problém začaly pociťovat i všechny ostatní země a krize začala mít globální charakter.

Světová finanční krize proběhla již před 10 lety, avšak i po tak dlouhé době politici, vědci a ekonomové nemohou přijít na hlavní příčiny, které vedly k tak rozsáhlému měřítku. Hlavní část teoretické práce se zabývá touto problematikou. V práci jsou uvedeny důvody, které jsou považovány za jedny z nejdůležitějších ve vývoji globální finanční krize. Dále je uvedeno, jak krize ovlivnila makroekonomické ukazatele některých zemí. Pro tuto část práce bylo vybráno USA – země, kde to vše započalo, Evropská unie – jedno z nejrozvinutějších a nejvlivnějších politických a ekonomických seskupení zemí, a také Českou republiku.

V druhé části bude uvedeno, jak nedávná krize ovlivnila stav dvou konkrétních společností, které jsou v České republice. K této práci byly vybrány dvě firmy s rozlišným druhem činnosti. První organizací, která byla vybrána pro tuto práci je logistická společnost RTR – Transport a Logistika s.r.o. Druhou společností, je TON a.s. Hlavní činností společnosti RTR s.r.o. je prodej svých služeb v oblasti dopravy a logistiky. Firma TON a.s. vyrábí a prodává nábytek. Pro porovnání, v praktické části práce byla provedena metoda ekonomické analýzy každé z organizací. Pomocí této metody byl sledován ekonomický vývoj firem a bylo prokázáno, kterou ze společností z rozličných sfér krize ovlivnila nejvíce.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je identifikovat hlavní příčiny a důsledky globální finanční krize z roku 2008.

Dílčím cílem je ukázat, jak světová krize ovlivnila ekonomiku USA, Evropské unie a České republiky.

Dalším dílčím cílem bakalářské práce je ukázat opatření, která byla světem přijata za účelem boje s krizí.

Cílem vlastní části bakalářské práce je provedení finanční analýzy a následné porovnání dvou konkrétních českých společností v průběhu krize.

2.2 Metodika

Bakalářská práce se skládá z teoretické a praktické části. Na začátku teoretické práce je užitá *historická metoda*. Tato metoda se používá k popisu některých finančních krizí, jimž lidstvo čelilo v minulosti. Dále je použita *deskriptivní metoda*. Tato metoda slouží k definování pojmu finanční krize a jejího typu. *Deskriptivní metoda* se dále užívá k popisu příčin vzniku krize v roce 2008 a jejích následků.

Praktická část je založena na *finanční analýze* dvou českých firem RTR s.r.o. a TON a.s. v období od roku 2007 do roku 2015. K porovnání struktury aktiv a pasiv obou společností byla použita *vertikální metoda absolutních ukazatelů*. Dále k dohledání rentability byla použita metoda *poměrových ukazatelů*. Na konci vlastní práce byla k porovnání dvou firem v době krize a dopadu na jejich vedení a provoz využita *komparativní metoda*. V závěru práce bude provedeno konečné vyhodnocení analýzy.

K sepsání této práce bylo využito velké množství informací jak z odborné literatury, tak webových stránek týkajících se finanční a ekonomické krize. Celkový seznam zdrojů a čerpané literatury je na konci práce.

3 Teoretická východiska

3.1 Krize nedávné minulosti

Nedávná krize v roce 2008 je bez pochyby jeden z nejvýznamnějších a šokujících momentů světové ekonomiky. Avšak není to jediná krize, s kterou se lidstvo střetlo v poslední době. V dalších odstavcích uvedu nejznámější ekonomické krize minulosti.

Velká hospodářská krize

24 října 1929, významné datum Černého pátku, tedy kolapsu New Yorkské burzy. Nízký pokles cen akcií až na 60-70% vedl k nejhlubší a kontinuální ekonomické krizi. Velká deprese trvala 4 roky, kdežto její následky sahaly až k začátkům Druhé světové války. Krize nejvíce zasáhla USA, Kanadu, prakticky i všechny vyspělé země Evropy. V USA krachovali továrny, banky, miliony lidí se ocitlo bez práce a narostla kriminalita. V USA a zemích Evropy se znatelně snížil objem průmyslu. [1]

Ropná krize

Krize 1973 se dá považovat za energetickou krizi. Počátečním bodem se stala arabsko-izraelská válka při řešení členství arabských zemí v organizaci OPEC, které vyhlásily embargo státům, které podporovaly Izrael. Těžba ropy se razantně snížila a v průběhu roku 1974 ceny černého zlata výrazně stouply. Krize nejvíce zasáhla USA a z toho se země poprvé setkala s nedostatkem surovin.

Omezené dodávky ropy ovlivnily jak makroekonomické procesy, tak běžný lid. Nedostatek pohonných látek vedl k úpadku průmyslu. Nejvíce tím postrádal automobilový průmysl, letecká činnost a jiné oblasti závislé na ropě. Pro obyvatele to znamenalo inflaci, ztrátu zaměstnání a krach firem. [2]

Černé pondělí

19 října 1987 došlo na většině světových burz ke grandióznímu pádu cenných

papírů s názvem Černé pondělí. Index Dow-Jonese za jedno tržové období spadl na 22,61%. Došlo k znehodnocení cenných papírů na Wall Street celkově na přibližně trilion dolarů. Dodnes se to považuje za největší jednodenní propad cenných papírů. Ekonomici se nemohli shodnout v názorech na příčinu tak silného pádu. [3]

Mexická krize

Na konci 90. let 20. století Mexiko provádělo politiku přivolání investic do státu. Činovníci otevřeli fondovou burzu a. Do Mexika se dostal velký objem zahraničního kapitálu. První příznak krize – ústup kapitálu z Mexika. Cizinci se obávali ekonomické krize v zemi. V roce 1995 bylo odvedeno 10 miliard dolarů. Započala krize bankovních systému. Mexická vláda neměla jinou možnost než požádat cizí země o finanční podporu. Celkový objem finanční podpory byl okolo 52 miliard dolarů. Za celou dobu krize postihla nejen Mexiko, ale také země Latinské Ameriky včetně zemí mimo kontinenty Severní a Jižní Ameriky. [4]

Asijská krize

Posledních několik desetiletí 20. století ekonomiky zemí jihovýchodní a východní Asie prošly výrazným rozvojem. Avšak rychlý rozvoj a vysoký přísun zahraničního kapitálu vedly k přehřívání ekonomiky a v roce 1997-1998 nastala ekonomická krize. V průběhu krize vzrostla inflace, měny mnohých asijských zemí se znehodnotily o 100-200%, fondové trhy krachovaly a investoři se snažili dostat kapitál ze země. Krize se nejvíce dotkla Thajska, Indonésie, Malajsie, Jižní Koreje. Méně postrádal Singapur, Tchajwan, Hongkong a Japonsko. [5]

Krize v Rusku

Krize v roce 1998 byla jedna z nejtěžších ekonomických krizí v historii Ruska. Příčinami defaultu byl ohromný statní dluh, nízké ceny surovin (zejména nafty a plynu) a velké množství krátkodobých obligací, které vedly k neschopnosti státu je splatit v čas.

Kurz rublu vůči dolaru byl znehodnocený o trojnásobek. Z 6 rublů za dolar do 21 rublů za dolar. [6]

3.2 Vymezení pojmu finanční krize

K dnešnímu dni není znám přesný důvod finanční krize. S finančními krizemi se lidstvo setkávalo od dávné minulosti, přičemž vědci a ekonomové stále nemohou najít přesnou definici. Existuje mnoho definic a formulací. Podle pana Musílka:

„Finanční krizi definujeme jako výrazné zhoršení velké většiny finančních indikátorů, projevující se nedostatečnou likviditou finančního systému, rozsáhlou insolventností finančních institucí, nárůstem volatility výnosových měř finančních instrumentů, výrazným poklesem hodnoty finančních a nefinančních aktiv a podstatným snížením rozsahu alokace úspor ve finančním systému.“ [7]

Teoretické analýzy definují tyto formy případů:

Měnová

Je taková krize, při které domácí měna projde nenadálým a rychlým pádem. Hlavní příčinou této formy je spekulativní útok, při kterém centrální banka brání měnu a ztrácí velkou část devizových rezerv, také může zvolit cestu prudkého zvětšení úrokových měř. Když nejsou žádné dluhové a bankovní problémy, měnové krize jsou ojedinělé. Ve většině případů jde o spekulace proti měnovým kurzům, které jsou nerovnovážné a pevné. [8]

Bankovní

Pod bankovní krizí se předpokládají takové problémy, které vznikly v důsledku nedostatečné likvidity, tj. v důsledku insolvenčí tržních bank. Důvodem bývá obvykle nedůvěra klienta k bance.

Vkladatel je nejistý, zda je banka schopna vyplatit své závazky, a to vede k zvýšenému počtu peněžních výběřů. Výsledkem této krize je bankrot. [9]

Dluhová krize

Daná krize se jeví jako jedna z nejvíce frekventovaných krizí této doby. Krize vzniká v situacích, při kterých má stát zahraniční dluh a není schopen ho následně splatit. V takové situaci se jedná o externí dluhové krize. Mimo státní dluh k externí dluhové krizi spadají i nesplacené zahraniční dluhy soukromých společností či bank. Také existuje pojem interní dluhová krize. Hlavním příznakem, který se jeví je chronický prodlužování uvnitř ekonomiky, ohraničení platebních schopností podniků a zvýšením rozsahu úvěrů, které jsou klasifikovány. [10]

Systematická finanční krize

Forma krize, která zahrnuje příznaky všech nebo některých typů zmíněných výše. [11]

3.3 Příčiny vzniku krize 2008

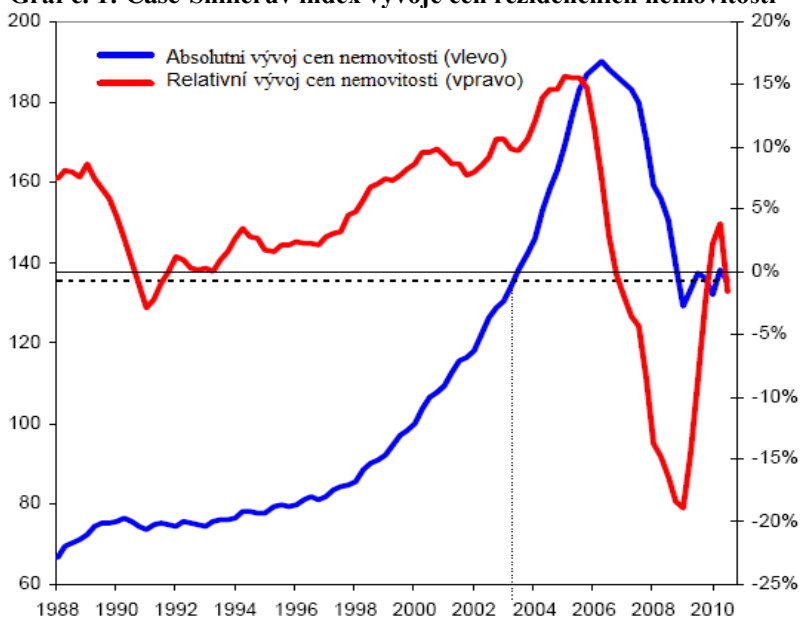
V roce 2008 ve světě nastala finančně-ekonomická krize, která se projevila formou silného poklesu osnovných ekonomických ukazatelů. Ve většině zemí s vyspělou ekonomikou, v důsledku převršeného v globální recesi. Momentálně existuje množství rozličných mínění a předpokladů týkajících se toho, co bylo příčinou světové finanční krize. Níže jsou vypsány nejvíce pravděpodobné populární příčiny krize.

3.3.1 Nemovitostní bublina

K dnešnímu dni se dá předpokládat že finanční krize 2008 – je přímým následkem krize hypotečního kreditování v USA. Soukromé americké banky vydávaly hypoteční úvěry ve velkých množstvích. Kategorie lidí, kterým byla umožněna hypotéka zahrnovala i ty američany, kteří nebyli schopni splácet jednotlivé procenta hypotéky. K dostání hypotéky lidé nebyli povinni poskytovat informace o svých mzdách a platit povinnou první splátku. K roku 2007 to vše vedlo k splasknutí cenové bubliny. Nemovitosti ve velkém množství přecházelo do bankovního vlastnictví. Nebyl dostatečný počet zájemců o koupi nemovitostí. Vzhledem k tomu, že nebyla dostatečná poptávka se ceny na bydlení

zmenšovaly. Na grafu č.1 je znázorněn Case-Shillerův index vývoje cen. Tento graf ukazuje změny cen nemovitostí v průběhu krize. Důsledek toho všeho byl evidentní – krachování bank. Následně se finanční systém USA ocitl v neblahé situaci – miliardy dolarů, které byly užity ve finančních operacích se zvýšeným rizikem se staly nelikvidní. Investiční společnosti a banky utrpěly ztráty a zhoršily situaci i na světovém trhu. [12]

Graf č. 1: Case-Shillerův index vývoje cen rezidenčních nemovitostí

Zdroj: <http://www.worldpropertyjournal.com> (21.08.2016), vlastní úprava dat

3.3.2 Stínové bankovníctví

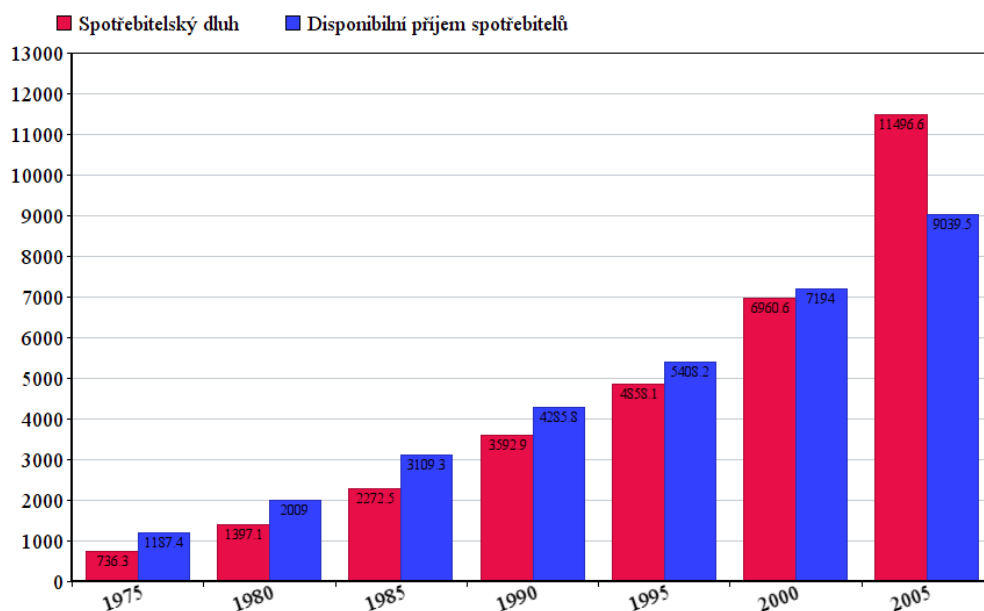
Ekonomika USA se vždy jevila lídrem po objemu stínového bankovního sektoru. V zemi figurovalo větší množství finančních organizací, které vyplňovali funkci bank, ve skutečnosti však s nimi neměli nic společného. Činnost, kterou prováděli „nebankovní instituty“, byla špatně regulována bankami, nebo se vůbec neregulovala.

„To je jádro problému. Jak se stínové bankovníctví rozrůstalo a začínalo svým významem soupeřit s bankovníctvím konvenčním, anebo ho dokonce předstihlo, měli si politikové i vládní činitelé uvědomit, že zde začíná hrozit tatáž finanční zranitelnost, která umožnila vznik Velké hospodářské krize – a měli zareagovat rozšířením bankovního dohledu a posílením systému finanční bezpečnosti“. [13]

3.3.3 Vysoký stupeň zadlužování

Americká ekonomika se setkala s vysokým stupněm zadlužení. Mezi lety 1994 a 2004 došlo k vzrůstu spotřeby, která převýšila rychlost růstu národního důchodu, přičemž část výdajů na osobní spotřebu stoupla z 67% na 70%. Mezi roky 2003-2004 se snížily domácí příjmy dolních 95% domácností, avšak příjmy horních 5 % rapidně narostly. V roce 2005 klesly reálné mzdy o necelé 1 % přesněji 0,8%. Na grafu č.2 lze vidět, že od roku 1975 spotřební dluh a disponibilní příjem neustále roste. Po celou dobu byl větší než velikost dluhu. Od roku 2005 se dluh zvýšil o téměř 2 násobek a převyšuje objem příjmů. [14]

Graf č. 2: Nesplacené spotřebitelské dluhy a disponibilní příjmy (v miliardách dolarů)

Zdroj: J. B. Foster, F. Magdoff, Velká finanční krize (str. 29), vlastní zpracování

3.3.4 Sekuritizace

„Sekuritizace se v posledních letech stala na finančních trzích „módní vlnou“, která zaplavila prakticky celý svět. Zpočátku fungující systém však značně narušil stabilitu světových trhů a vyústil ve finanční krizi.“ [15]

„Sekuritizace je proces, během něhož dochází k přeměně aktiv na cenné papíry, které jsou určeny k dalšímu obchodování.“ [16]

Tyto cenné papíry obsahovaly investice významných zahraničních institucí.

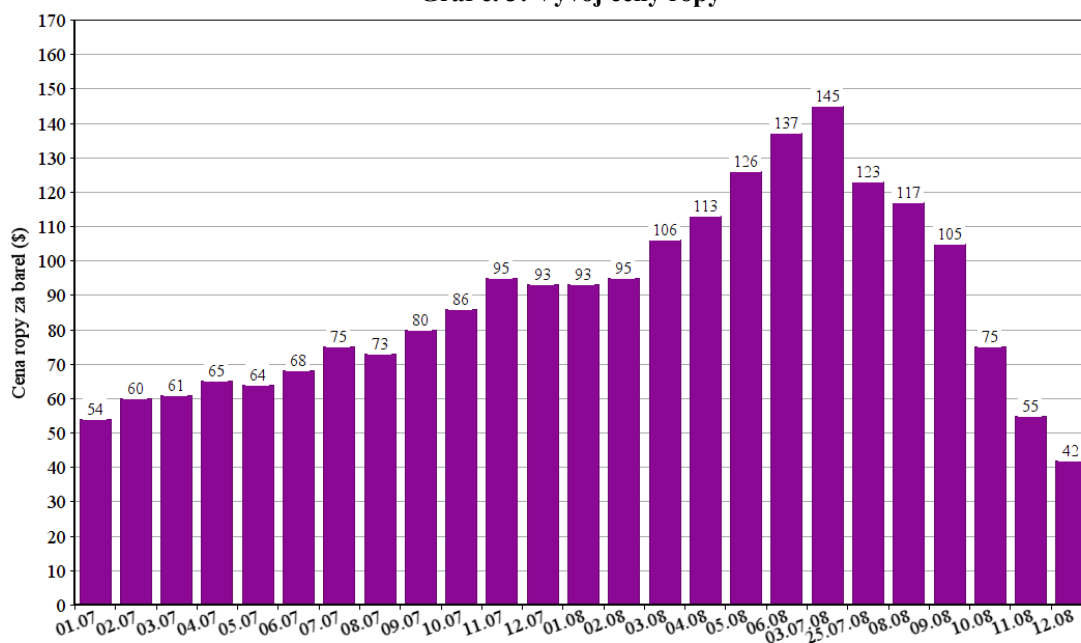
Finanční problémy se rozšířila i mimo americký kontinent. Za poslední léta aktivita na trzích sekuritizace razantně vzrostla, avšak k roku 2007 se aktivita začala zmenšovat, a v roce 2008 prakticky ustala. [17]

3.3.5 Zvyšování cen ropy

Další z příčin, která vedla ke světové finanční krizi, byla cena ropy. Počínaje rokem 2007 započal růst ceny ropy. Nejpopulárnější banky a analytici předpovídali náhlý nárůst cen. Většina analytiků předpokládalo, že cena vzroste maximálně 150 dolaru za barel, některé banky až do 200 dolaru za barel. Jako hlavní příčiny toho růstu se považují vysoká poptávka Brazílie, Indie, Číny a také USA, které se jeví jako největšími importéry ropy. Další příčinou byl slabý kurz amerického dolaru a existující velké riziko nedostatku produkce ropy při takovém velkém nárůstu poptávky. Na druhou stranu v červenci 2008, ceny ropy rázně začaly klesat a na podzim téhož roku spadli až na 48 dolaru za barel. [18]

Změny ceny ropy jsou podrobněji zachyceny na grafu č.3.

Graf č. 3: Vývoj ceny ropy

Zdroj: <http://www.fedprimerate.com> (25.12.2016), vlastní zpracování

3.3.6 Psychologický faktor

Mezi příčinami a faktory vedoucích k ekonomickým krizím, mají vlastní místo i psychologické faktory. Zjistíte tato příčina nepatří mezi hlavní příčiny, avšak může způsobit rozvoj a ovlivnit krizi. V průběhu ekonomické disbalance, psychologický faktor může mít vliv na působení, formu a následky krize. Považuje se, že pro pochopení vzniku a odlišnosti krize, je tento faktor velice důležitý.

Velké množství američanů se dívalo optimisticky na pořízení domu za pomoci hypotéky. Lidé důvěřovali tomuto hypotečnímu systému a optimisticky se chopili příležitosti. Ceny nemovitostí rostly, analytici dávali dobré předpovědi, média tvořila kvalitní reklamu – to vše vyvolalo vlny zájemců. Lidé však nebyli dostatečně informováni.

Nemovitosti se však nekupovaly jen za účelem bydlení, ale také pro to aby se dosáhl finanční zisk. Velké množství investorů pořizovalo bydlení za účelem opětovného prodeje. To vše vedlo k vytvoření spekulativní bubliny. Za tímto účelem bylo koupeno celkově 25% nemovitostí. [19]

3.4 Důsledky krize

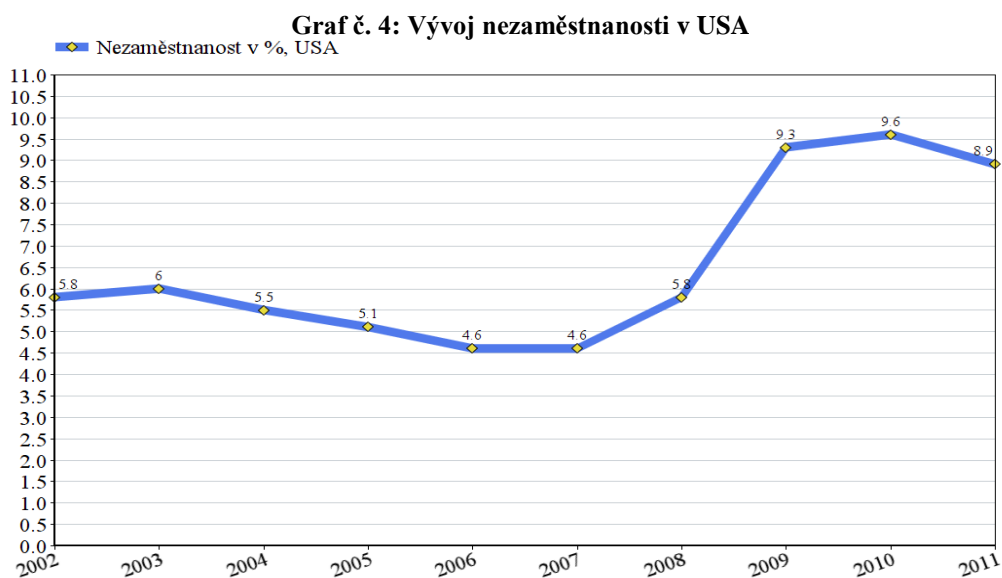
Tato kapitola mé bakalářské práce se bude zabývat následky finančních krizí. Zároveň kapitola vysvětlí, jak krize ovlivnila hlavní makroekonomické ukazatele v USA, Evropské unii a České republice.

3.4.1 Nezaměstnanost

Následně na to začala mít finanční krize zásadní vliv na ekonomiku vyspělých zemí. V tomto období došlo k rekordnímu růstu nezaměstnanosti (až 200 milionu). [20]

USA se střetlo s velkými problémy v oblasti pracovního trhu, úroveň nezaměstnanosti rapidně stoupla. Před krizí v roce 2007 byla úroveň nezaměstnanosti na 4,6 %. V roce 2008 došlo ke zhoršení na 5,8%. Rok 2009 přinesl až trojnásobný nárůst čili 9,3%. Následně v roce 2010 nezaměstnanost dostihla svého maxima a čítala 9,6%. [21]

Vývoj nezaměstnanosti USA v období krize je níže znázorněn na grafu č. 4.

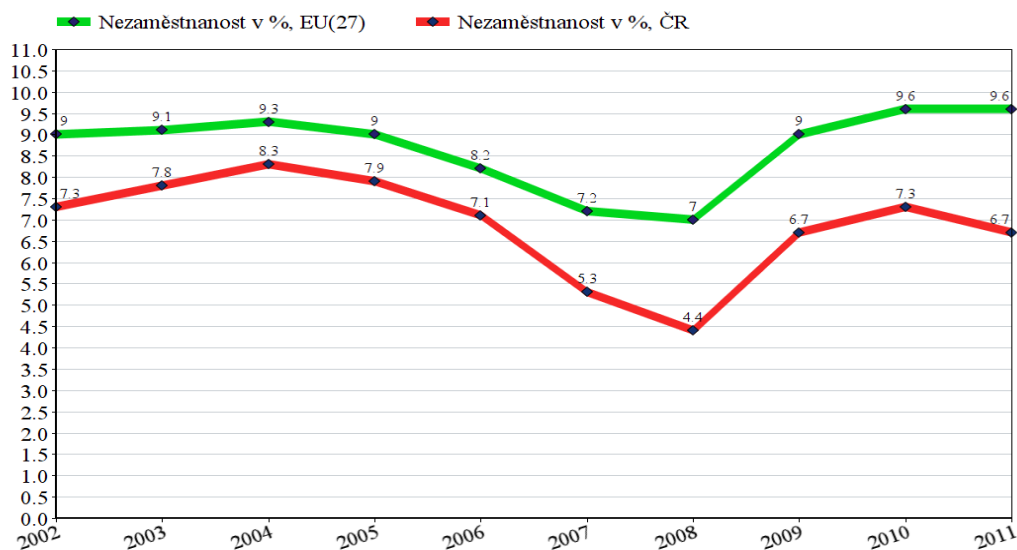

Zdroj: <http://www.finance.cz> (27.11.2016), vlastní zpracování

Výsledkem krize byl znatelný nárůst nezaměstnanosti jak v USA tak i v celé Evropské unii(27). Na rozdíl od USA v 2007-2008 Evropská unie nezaznamenala tak velký růst nezaměstnanosti. V roce 2007 byla míra nezaměstnanosti 7,2% a v roce 2008 7%. Avšak v roce 2009 se úroveň nezaměstnanosti zvýšil na 9% a v roce 2010 dokonce 9,6%. V tomto roce bylo na první příčce nezaměstnanosti Španělsko s 19,9%. [22]

Úroveň nezaměstnanosti v České republice stejně jako v celé Evropské unii započal růst teprve v roce 2009. V roce 2007 byla nezaměstnanost 5,3%, k roku 2008 došlo ke snížení na 4,4% a v roce 2009 došlo k prudkému nárůstu na 6,7%. Počet nezaměstnaných meziročně vzrostl průměrně o 318 tisíc. Uchazečů o zaměstnání bylo v průměru 443 tisíc, z toho 190 tisíc pobíralo příspěvek v nezaměstnanosti. K roku 2010 byla nezaměstnanost 7,3%. [23] Vývoj nezaměstnanosti v EU-27 a ČR v období krize je zachycen na grafu č. 5.

Graf č. 5: Vývoj nezaměstnanosti v EU-27 a ČR

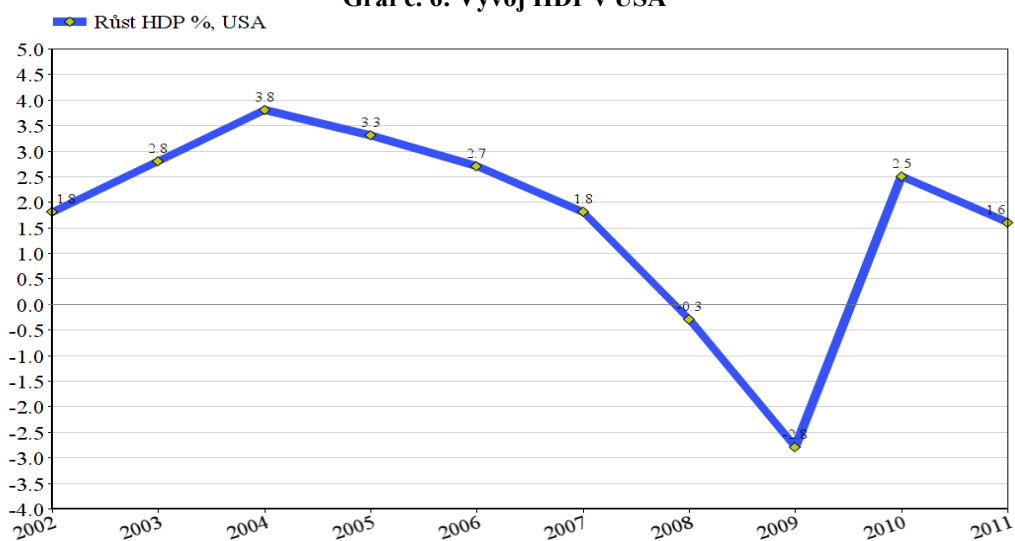
Zdroj: <http://www.finance.cz> (27.11.2016), vlastní zpracování

3.4.2 HDP

Světová finanční krize měla negativní vliv na HDP většiny zemí. Před krizí byla úroveň světového HDP poměrně vysoká. Nicméně v roce 2008 došlo k pádu tempa růstu a světové HDP čítalo 1,8%. V roce 2009 světové HDP poprvé od konce Druhé světové války ukázalo negativní dynamiku a poklesla na 2,3%. [24]

Ekonomika USA během krize udržela silnou ránu, a to ovlivnilo HDP země. Vývoj HDP v USA v letech 2002 až 2011 znázorňuje graf č.6. V roce 2007 růst HDP klesl z 2,7% na 1,85%. V roce 2008 započala minimální negativní dynamika – ukazatele se snížil o 0,3%, avšak v následujícím roce byl ještě větší pokles a to o 2,8%. Od roku 2010 došlo opět k pokroku. [25]

Graf č. 6: Vývoj HDP v USA

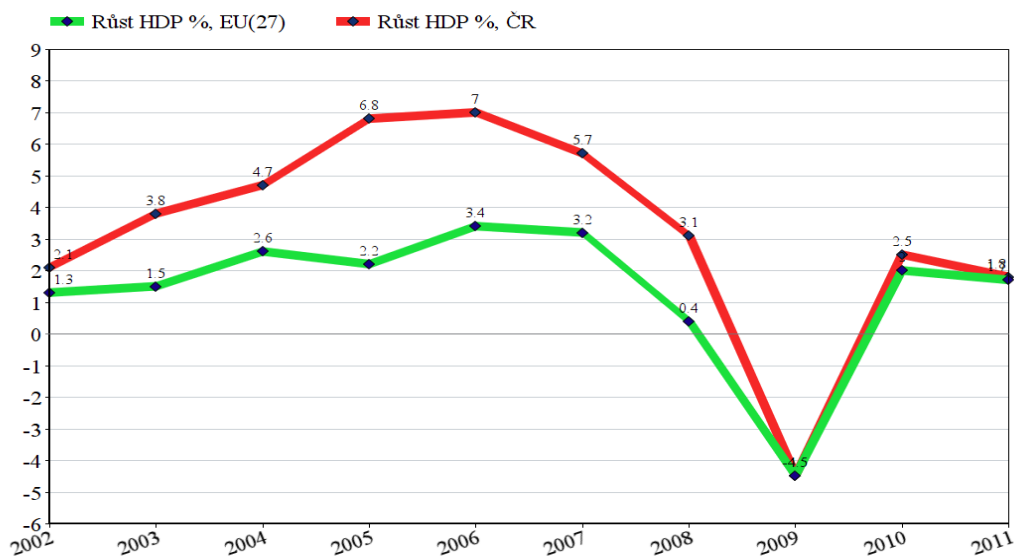

Zdroj: <http://www.finance.cz> (27.11.2016), vlastní zpracování

Ne všechny země EU utrpěly v návaznosti na USA pokles HDP. V mnoha zemích začal výrazný pokles až v roce 2009. Největší pokles v současné době zažily země jako je Litva, Lotyšsko a Estonsko. Vývoj HDP v období od 2002 do 2011 v EU a České republice je znázorněn na grafu č. 7. V průměru růst HDP v EU v roce 2008 klesl z 3,2% na 0,2% a v roce 2009 již byl negativní a to -4,5%.

V předkrizovém období byla česká ekonomika na vzestupu a měla dobrý růst. Nicméně navzdory krizi došlo k značnému oslabení stejně jako v mnoha dalších zemích. V roce 2008 došlo k výraznému poklesu a do roku 2009 růst HDP zaznamenal negativní formu -4,5%. Na snížení výkonosti měl hlavní podíl snížení nezaměstnanosti, ale ještě více pokles pracovní produktivity. [26]

Graf č. 7: Vývoj HDP v EU-27 a ČR

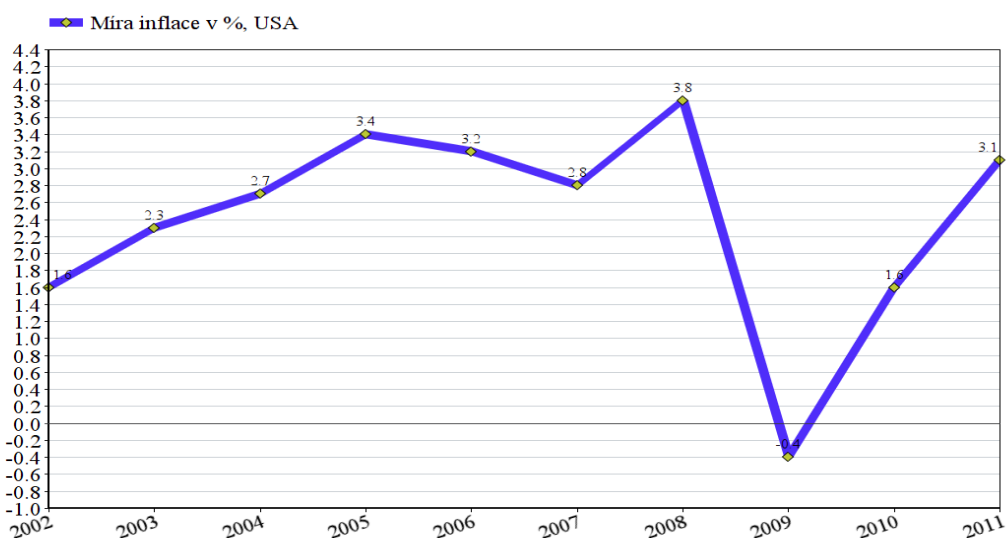

Zdroj: <http://www.finance.cz> (27.11.2016), vlastní zpracování

3.4.3 Inflace

Během finanční krize došlo k růstu inflace ve světě. Na grafu č. 8 lze vidět, že v USA v roce 2007 míra inflace činila 2,8%. Do dalšího roku inflace vzrostla o další 1% a byla rovna 3,8%, což je úroveň, kterou index nedosáhl od roku 1991. Hlavní pokles nastal v roce 2009 kdy po dlouhé době míra inflace zaznamenala negativní formu a to -0,4%. V roce 2010 začala opět stoupat až na 1,6%. [27]

Graf č. 8: Míra inflace v USA

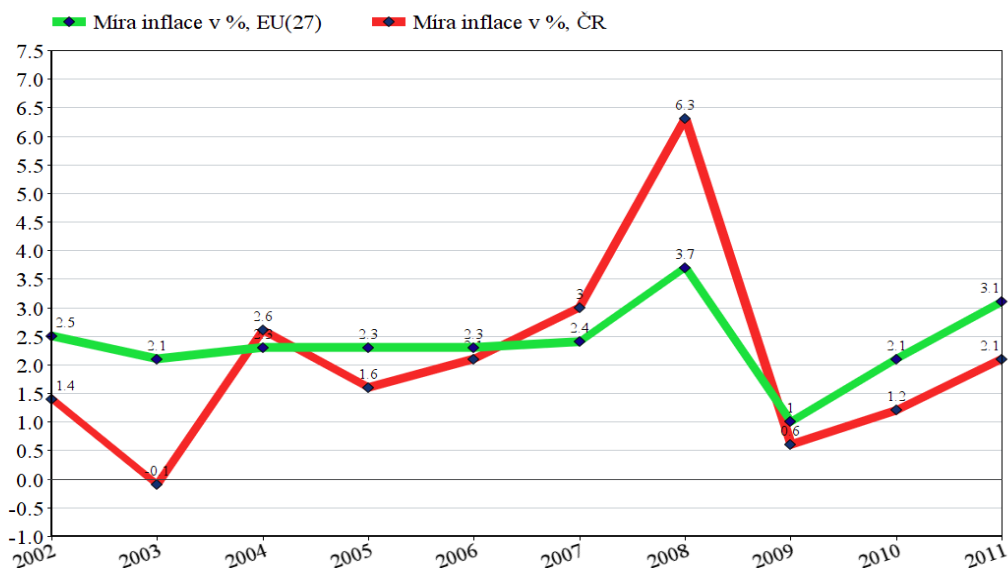

Zdroj: <https://www.statista.com> (27.11.2016), vlastní zpracování

Doba největšího poklesu míry inflace, jako u mnoha jiných zemí EU-27 byl rok 2009. V roce 2008 byla průměrná míra inflace nejvyšší v posledních letech a činila 3,7% a k roku 2009 se snížila až na 1%. Nicméně v roce 2010 se střední cenová hladina zvýšila o na 2,1% . [28]

V České republice v roce 2007 byla průměrná míra inflace 3%, avšak k roku 2008 došlo k prudkému nárůstu cen a cenová hladina vzrostla na 6,3%. Výsledkem bylo, že rozdíl mezi rokem 2007 a 2008 byl 3,3%. Důvodem toho růstu bylo zvýšení DPH u zboží základních životních potřeb a to z 5% na 9%. Dále pak poplatky zdravotnických institucí a také ekologické daně. Naopak v roce 2009 došlo k naprostému opaku, prudkému poklesu inflace na 0,6%. Tento jev byl vyvolaný především snížením cen dopravy, potravinářstvím, cenou ropy a pokračoval až po zbytek roku. Několik let poté začala inflace pomalu stoupat. [29] Vývoj míry inflace v EU a v České republice je znázorněn na grafu č. 9.

Graf č. 9: Míra inflace v EU-27 a ČR

Zdroj: <http://www.finance.cz> (27.11.2016), vlastní zpracování

3.4.4 Platební bilance

Největší pokles obchodní bilance americké ekonomiky byl zaznamenán v roce 2009. V tomto roce klesl vývoz o 14%, zatímco dovoz klesl o cca 23%. Rozdíl mezi bilancí 2008 a 2009 byl asi 46%. V tabulce č. 1 níže více podrobně uvedeny vývoje platební bilancí v USA. [30]

Tabulka č. 1: Platební bilance v USA (v milionech dolarů)

Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Vývoz	978706	1020418	1161549	1286022	1457642
Dovoz	1397660	1514308	1771433	2000267	2219358
Bilance	-418955	-493890	-609883	-714245	-761716
Rok	2007	2008	2009	2010	2011
Vývoz	1653548	1841612	1583053	1853606	2127021
Dovoz	2358922	2550339	19668270	2348263	2675646
Bilance	-705375	-708726	-383774	-494658	-548625

Zdroj: <https://www.census.gov> (27.11.2016), vlastní zpracování

Významný podíl na platební bilanci mají obchodní vztahy s ostatními zeměmi. Nejdůležitějším partnerem České republiky je EU. Finanční krize silně zasáhla ekonomiky ostatních zemí EU, a to ovlivnilo jejich poptávku, kvůli čemuž se narušila exportní a obchodní bilance České republiky. Snížená poptávka a změny směnných kurzů neumožnily mnohým malým českým firmám konkurovat na mezinárodním trhu, což vyústilo v jejich bankrot. [31]

Po dobu krize došlo k porušení importu i v ČR. Velké množství firem si již nemůže dovolit dělat zakázky v předchozích mírách. V tabulce č. 2 je vidět, že v roce 2008 začal, i když minimální, ale pokles vývozu i dovozu v zemi. Přebytek obchodní bilance poprvé za dlouhou dobu začala klesat. V roce 2009, utrpěli jak vývoz, tak dovoz výrazný pokles. Dovoz klesl o asi 18%, zatímco vývoz pouze o 14,5%, což umožnilo opětovné zvýšení platební bilance. [32]

Tabulka č. 2: Platební bilance v ČR (v milionech korun)

Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Vývoz	1255338	1372016	1716946	1865746	2149702
Dovoz	1326644	1441933	1729926	1806365	2084994
Bilance	-71306	-69917	-12980	59381	64708
Rok	2007	2008	2009	2010	2011
Vývoz	2484895	2463335	2104927	2468389	2878691
Dovoz	2364396	2362889	1939907	2334585	2687563
Bilance	120499	100446	165020	133804	191128

Zdroj: <https://www.czso.cz> (27.11.2016), vlastní zpracování

3.5 Přijatá opatření

V roce 2008 došlo u většiny předních světových bank k přijetí rozhodnutí o sobou běžném snižování úrokových sazeb. Základní sazba Federálního rezervního systému USA byla snížena z 2% na 1,5% a 0,5% snížení proběhlo u bank v Kanadě, Anglii, Švédsku, Švýcarsku a u Evropské centrální banky. Tímto vlastně svět uznal celosvětovou hospodářskou krizi a začal koordinovat činnost vedoucích ekonomik. [33]

Brzy ve Washingtonu došlo k setkání ministrů financí a šéfů předních ekonomik největších centrálních bank, ve kterých již došlo k schválení protikrizového plánu. Hlavním účelem tohoto plánu bylo, aby byly využity všechny dostupné prostředky k podpoře systémově důležitých finančních institucí a zabránění jejich kolapsu.

V polovině října roku 2008 americká vláda oznámila záchranný plán zajišťující rozdělení 250 miliard dolarů ke stabilizaci finančního systému, ze kterých právě 125 miliard půjde na nákup akcií devíti největších amerických bank. Věřilo se, že plán zajistí oživení ekonomiky. [34]

Země EU se dohodli na podpoře finančních institucí, které se potýkají s problémy. Vláda zároveň získala právo na podporu bank prostřednictvím nákupu akcií. Tak banky, které se potýkaly s problémy, budou rekapitalizovány na úkor rozpočtových prostředků.

V listopadu se sešli vedoucí představitelé skupiny G20 na protikrizovém summitu. Výsledkem tohoto summitu bylo přijetí deklarace, jejíž hlavním účelem byly reformy finančního trhu, reorganizace finančních institucí a odmítnutí protekcionismu blízkých ekonomik. [35]

Evropská centrální banka významně snížila úrokové sazby. Toto opatření bylo nezbytné, kvůli vysoké hrozbě deflace.

V roce 2009 se konal další summit Big Twenty G20 v Londýně, na kterém byl přijat Plán k překonání globální finanční krize. Jedno z nejzávažnějších opatření bylo rozhodnutí výrazně zvýšit rezervy Mezinárodního Měnového Fondu na 750 miliard dolarů. [36]

4 Vlastní práce

Hlavním cílem praktické části této práce je ukázat, jak silně finanční krize v roce 2008 ovlivnila dvě konkrétní české společnosti působící v rozličných sférách, a dále jejich porovnání. K finanční analýze byly vybrány firmy RTR – Transport a Logistika s.r.o. a TON a.s. Jedna z nich nabízí na trhu své služby, druhá své výrobky. Informace o těchto organizacích byly čerpány z portálu s veřejným přístupem portal.justice.cz. K analýze bylo vybráno období od roku 2007 do roku 2015. V příloze se nachází rozvaha a výkazy zisků a ztrát, které byly použity.

Název firmy RTR-Transport a Logistika bude dále zkrácen na formulaci RTR.

4.1 Představení firmy RTR

RTR je logistická firma, která vznikla v roce 1991 a do dnešního dne je aktivní. Sídlem společnosti je hlavní město Praha. Služby této společnosti zahrnují transport(dopravu) nákladu jak po České republice, tak i po celé Evropě, skladovací a logistické služby v rozdílných částech ČR, stejně jako balení produktů a poradenství rozlišného typu. V České republice má firma pobočky v Praze, Mostu, Olomouci a Ústí nad Labem. V současné době v organizaci působí více jak 100 lidí, včetně dvou vedoucích. [37]

4.1.1 Finanční analýza RTR

Vertikální finanční analýza RTR

Tento typ finanční analýzy byl vybrán proto, aby mohlo být ukázáno v jakém procentuálním podílu se nachází vlastnictví RTR a zdroje, kterými jsou data kryta. V tabulce č.3 jsou uvedeny aktiva RTR.

Tabulka č. 3: Vertikální analýza aktiv RTR (v % a tis. Kč)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
AKTIVA CELKEM	100% 86377	100% 83211	100% 74338	100% 79243	100% 81765	100% 79660	100% 98016	100% 77345	100% 72137
Dlouhodobý majetek	24,40% 21107	23,9% 19892	27,9% 20730	30,9% 24510	35,5% 29018	42% 33473	40,2% 39364	28,9% 22374	33,2% 23969
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,5% 424	0,6% 526	0,7% 488	0,4% 335	0,2% 140	0% 3	0,1% 74	0,1% 45	0% 17
Dlouhodobý hmotný majetek	23,9% 20683	23,3% 19366	27,2% 20242	30,5% 24175	35,3% 28875	42% 33470	40,1% 39290	28,8% 22329	33,2% 23952
Dlouhodobý finanční majetek	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0
Oběžná aktiva	66% 56976	73,5% 61194	70,1% 52078	67,1% 53212	62,7% 51264	56% 44598	57,6% 56503	66,4% 51331	65,6% 47325
Zásoby	0% 0	0% 0	0% 0	0,6% 571	1,3% 1048	1,5% 1228	1,6% 1596	1,6% 1243	1,5% 1091
Dlouhodobé pohledávky	1,4% 1219	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0	0% 15	0% 3	0% 0	0% 0
Krátkodobé pohledávky	64,5% 55688	66,4% 55274	56,5% 42034	48% 38004	50,8% 41522	51,9% 41256	53,2% 52185	60,4% 46693	60,2% 43394
Krátkodobý finanční majetek	0,1% 69	7,1% 5920	13,6% 10044	18,5% 14637	10,6% 8694	2,6% 2099	2,8% 2719	4,4% 3395	3,9% 2840
Časové rozlišení	9,6% 8294	2,6% 2125	2,9% 1530	2% 1521	1,8% 1483	2% 1589	2,2% 2149	4,7% 3640	1,2% 843

Zdroje: <https://justice.cz> (20.01.2017), vlastní zpracování

Z tabulky č. 3 je vidět, že většina aktiv společnosti je oběžný majetek. Krátkodobé pohledávky tvoří přibližně 50% aktiv celého zvoleného období. Největší negativní změnou prošly pohledávky v letech 2009 a 2010. Důvodem tohoto poklesu bylo zmenšení pohledávek z obchodních vztahů. Lze vidět, že od začátku roku 2007 až do roku 2010 se postupně zvyšoval počet krátkodobých finančních majetků. Hlavní část tohoto majetku byly peníze na bankovních účtech, které dále posloužily ke koupi samostatných movitých věcí. Dále na to za objemnou sumu v roce 2012 byl koupen pozemek, a v roce 2013 nemovitost. To vše říká, že v průběhu a po finanční krizi firma nadále fungovala a zůstala v dobrém stavu.

Tabulka č. 4: Vertikální analýza pasiv RTR (v % a tis. Kč)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
PASIVA CELKEM	100% 86377	100% 83211	100% 74338	100% 79243	100% 81765	100% 79660	100% 98016	100% 77345	100% 72137
Vlastní kapitál	28.5% 24589	41.7% 34712	56.5% 41928	51.5% 40833	53.4% 43719	52.8% 42083	46.9% 45953	42.4% 32809	42.2% 30475
Základní kapitál	6.9% 6000	7.2% 6000	8.1% 6000	7.6% 6000	7.3% 6000	7.5% 6000	6.1% 6000	7.8% 6000	8.3% 6000
Kapitálové fondy	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0
Fondy ze zisku	0.7% 600	0.7% 600	0.8% 600	0.8% 600	0.7% 600	0.7% 600	0.6% 600	0.8% 600	0% 0
Výsledek hospodaření minulých let	14.6% 12522	17.4% 14445	37.8% 28112	43.1% 32014	41.9% 34234	46.6% 37119	26% 25487	4.8% 3753	31.6% 22809
Výsledek hospodaření běžného úč.obd. (+/-)	6.3% 5467	16.4% 13667	9.8% 7216	2.8% 2219	3.5% 2885	-2% -1636	14.2% 13866	29% 22456	2.3% 1666
Cizí zdroje	66.7% 57656	53.7% 44730	39.5% 29299	48.3% 38300	46.1% 37667	46.5% 37037	52.1% 51029	54% 41758	57.2% 41237
Rezervy	1.7% 1496	0.4% 360	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0
Dlouhodobé závazky	8.9% 7717	0.1% 104	0.5% 361	0.5% 409	2.9% 2354	2.5% 2016	1.1% 1104	1.4% 1109	1.1% 792
Krátkodobé závazky	43.5% 37547	44.9% 37348	32.7% 24311	35.7% 28287	28.5% 23276	28.9% 23027	46.8% 37322	37% 28636	36.6% 26429
Bankovní úvěry a výpomoci	12.6% 10896	8.3% 6918	6.3% 4627	12.1% 9604	14.7% 12037	15.1% 11994	15.8% 12603	15.5% 12013	19.4% 14016
Časové rozlišení	4.8% 4132	4.6% 3769	4% 3111	0.1% 110	0.5% 379	0.7% 540	1% 1034	3.6% 2778	0.6% 425

Zdroje: <https://justice.cz> (20.01.2017), vlastní zpracování

Tabulka č. 4 ukazuje, v jakém poměru jsou pasivní ukazatele firmy RTR. Do roku 2009 velkou část tabulky vyplňovaly dluhy a po roce 2009 je možno vidět, že větší část již tvořil vlastní kapitál. Dluhy postupně klesaly až do roku 2010. V roce 2010 byla firma nucena vzít si velkou půjčku k uhašení dluhů a koupi nemovitosti. Hlavní růst kapitálu probíhal na úkor výsledků hospodaření minulých let. Rázný spád ukazatelů výsledků hospodaření je možno zaznamenat v roce 2009 a v roce 2012 se stává negativním.

Přidaná hodnota

Ekonomická přidaná hodnota je chápána jako výnos z provozní činnosti ponížený o náklady kapitálu.

V tabulce č. 5 lze vidět, že ukazatelé přidané hodnoty měly rostoucí tendenci až do roku 2010. Následující rok se ukazatele snížily na 39.7%. To vše se stalo proto, že výkony firmy, přesněji prodeje svých služeb v oblasti dopravy a logistiky měly vysokou poptávku v minulých letech, což vedlo ke snížení úrovně prodeje, zatímco spotřeba užitá k produkci se nesnižovala ve stejném rozsahu. Výše zmiňované se negativně podepsalo na stavu firmy. Podrobněji o prodeji svých služeb a vývoji bude uvedeno dál.

Tabulka č. 5: Přidaná hodnota RTR (v tisících Kč)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Přidaná hodnota	58536	73087	74932	46491	55643	55278	57745	56578	55758

Zdroje: <https://justice.cz> (20.01.2017), vlastní zpracování

Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb

Tak jako hlavní činností společnosti RTR je logistika dopravy, z toho vyplývá, že je i hlavním zdrojem příjmů. Tabulka č. 6 ukazuje, jak krize ovlivnila zásadní činnost této firmy.

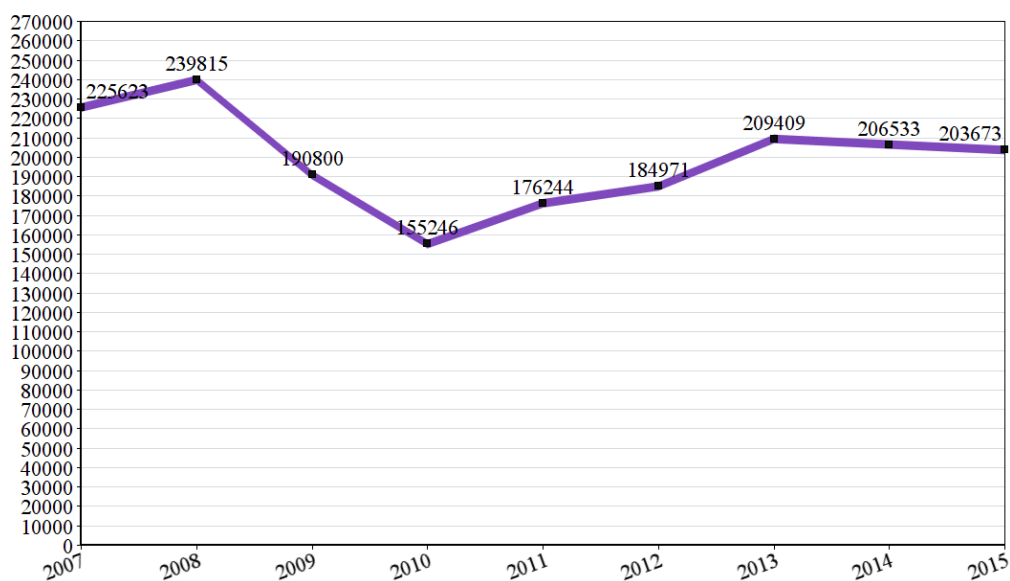
Tabulka č. 6: Tržby RTR z prodeje vlastních výrobků a služeb (v tisících Kč)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Tržby	225623	239815	190800	155246	176244	184971	209409	206533	203673

Zdroje: <https://justice.cz> (20.01.2017), vlastní zpracování

Jak již bylo zmíněno v teoretické části práce, hlavní pokles vývozu a dovozu započal v roce 2009. Společnost RTR nebyla výjimkou. Do roku 2009 organizaci rostly tržby, avšak již od roku 2009 započal pokles. Důvodem tohoto poklesu byla snížená poptávka. Při porovnání s rokem 2008, v roce 2009 míra tržeb z prodeje služeb spadla na 20,4%, a v roce 2010 se snížila a to na 35,3%. Počátkem roku 2011 se tržby pomalu zvyšovaly, nicméně již nedosáhly takové úrovně, na které byla firma v roce 2007.

Graf č. 10: Tržby RTR z prodeje vlastních výrobků a služeb (v tisících Kč)

Zdroje: <https://justice.cz> (20.01.2017), vlastní zpracování

Na grafu č.10 je zachycen vývoj tržeb RTR z prodeje vlastních výrobků a služeb

Osobní náklady

Tabulka č. 7: Osobní náklady RTR (v tisících Kč)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Osobní náklady	36832	51472	48033	37449	40645	40416	34742	34168	37710

Zdroje: <https://justice.cz> (20.01.2017), vlastní zpracování

Tabulka č. 7 ukazuje že osobní náklady dosáhly nejvyššího bodu v roce 2008. Dále došlo ke snížení úrovně ukazatelů. V roce 2010 ve srovnání k roku 2008 se osobní náklady snížily na 27,2%. Pak ukazatele začaly pomalu růst, avšak v roce 2013 došlo k další velké recesi. Hlavním důvodem pro tuto byla změna v mzdách pracovníků. Další informace o změnách mezd budou uvedeny níže v rámci firmy.

Mzdové náklady

Z tabulky č. 8 lze pozorovat, jak finanční krize ovlivnila počet zaměstnanců RTR a jejich mzdy.

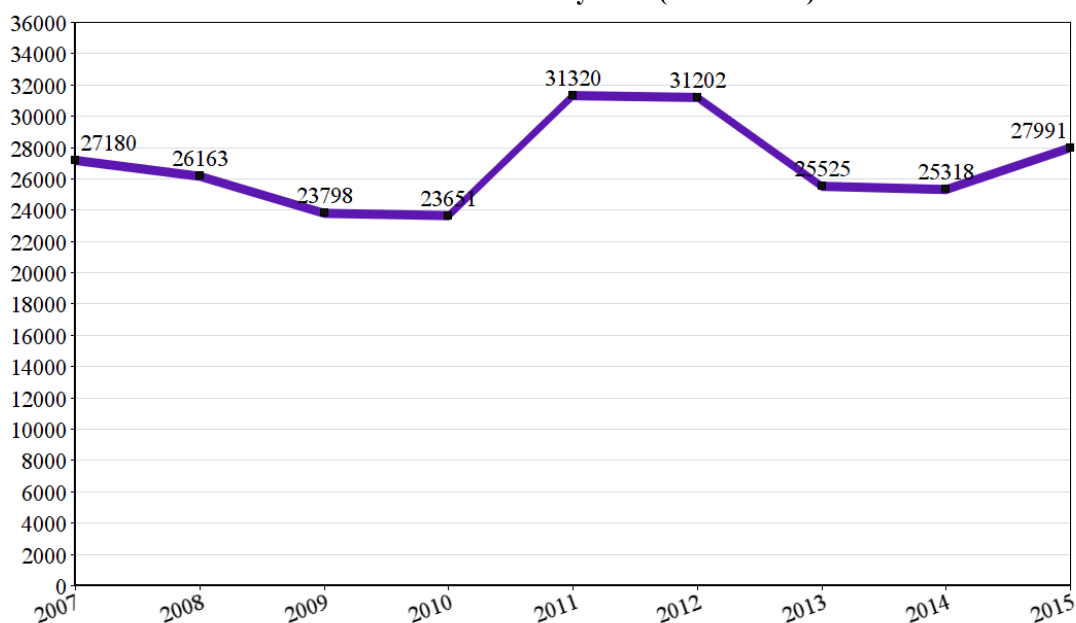
Tabulka č. 8: Mzdové náklady a počet zaměstnanců RTR (v tisících Kč)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet zaměstnanců	96	96	80	96	81	82	86	80	77
Mzdové náklady	27180	26163	23798	23651	31320	31202	25525	25318	27991
Průměrná mzda	283,1	272,5	297,5	246,4	386,7	380,5	296,8	316,4	363,5

Zdroje: <https://justice.cz> (20.01.2017), vlastní zpracování

Krize firmu silně zasáhla a z toho důvodu si firma nemohla dovolit mít stejný počet zaměstnanců. V roce 2009, téměř každý pátý ztratil zaměstnaní. Tento rok taktéž znatelně klesly výplaty, avšak střední hodnota na jednoho člověka stále rostla. Hlavním důvodem tohoto růstu je ve skutečnosti to, co bylo napsáno výše – propuštění vysokého počtu pracovníků. V roce 2011 došlo k podobné situaci. Počet zaměstnanců se snížil z 96 na 81.

Graf č. 11: Mzdové náklady RTR (v tisících Kč)

Zdroje: <https://justice.cz> (20.01.2017), vlastní zpracování

Na grafu č. 11 je zachycen vývoj mzdových nákladů RTR.

Rozdíl mezi přidanou hodnotou a osobními náklady

Tabulka č. 9: Přidaná hodnota - Osobní náklady RTR (v tisících Kč)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Přidaná hodnota	58536	73087	74932	46491	55643	55278	57745	56578	55758
Osobní náklady	36832	51472	48033	37449	40645	40416	34742	34168	37710
Rozdíl	21704	21615	26899	9042	14998	14862	23003	22410	18048

Zdroje: <https://justice.cz> (20.01.2017), vlastní zpracování

Data uvedené v tabulce č.9, jsou číselným výpočtem rozdílu přidané hodnoty a osobních nákladů. Z toho lze vyčíst, zda jsou pracovníci schopní si vytvořit zisk na vlastní mzdu pro daný rok. V roce 2009 se tento ukazatel mírně zvýšil, neboť osobní náklady klesly z důvodu snížení počtu zaměstnanců. V roce 2010 však rozdíl značně poklesl v

důsledku malého počtu objednávek služeb firmy. Hodnota poptávek na služby se snížila na 50%.

Výsledek hospodaření za účetní období

« Výsledek hospodaření obecně představuje pro vlastníky (majitele) jeden z nejdůležitějších ukazatelů, které jsou při podnikatelské činnosti sledovány a následně vyhodnocovány s plány a očekáváními. » [38]

Tabulka č. 10 umožňuje vizuálně porovnat výsledek hospodaření v období mezi rokem 2007 a 2013.

Tabulka č. 10: Výsledek hospodaření za každý rok společnosti RTR (v tisících Kč)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
VH	5467	13667	7216	2219	2885	-1636	13866	22456	1666

Zdroje: <https://justice.cz> (20.01.2017), vlastní zpracování

Z výsledků hospodaření firmy RTR v roce 2008 lze pozorovat dobrý růst. V roce 2009 společnost utrpěla těžké ztráty. Index výsledků hospodaření za rok 2009 činil téměř dvakrát méně než minulý rok. V roce 2010 byl ukazatel výsledků hospodaření ještě menší a v porovnání s 2008 pozorujeme úpadek o 83,8%. V roce 2012 index vykazoval negativní trend. Hlavním důvodem poklesu v roce 2008 byl prodej dlouhodobého majetku za velkou sumu. V roce 2009 k takovým velkým tržbám nedocházelo, a načež vede k velké odlišnosti od předešlých let. Silný spád přidané hodnoty byl příčinou nízkého výsledku v roce 2010. V roce 2012 došlo k velmi prudkému pádu provozních výsledků firmy, což zapříčinilo ekonomickou ztrátu ve výsledcích celého roku. Situace ve firmě RTR se výrazně zlepšila v roce 2013, především z důvodu nárůstu přidané hodnoty a snížení nákladů.

Ukazatelé rentability

Tabulka č. 11: Pomocné údaje pro výpočet jednotlivých ukazatelů rentability RTR (v tisících Kč)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Aktiva	86377	83211	74338	79243	81765	79660	98016	77345	72137
Vlastní kapitál	24589	34712	41928	40833	43719	42083	45953	32809	30475
Tržby	229656	252041	191350	156848	177423	185961	210544	235631	204116
VH před zdaněním	7291	17119	9575	2674	3390	-1458	17205	26795	2048

Zdroje: <https://justice.cz> (20.01.2017), vlastní zpracování

Tabulka č. 12: Ukazatelé rentability společnosti RTR

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Rentabilita aktiv	8.4%	20.6%	12.9%	3.4%	4.1%	-1.8%	17.5%	34.6%	2.8%
Rentabilita vlastního kapitálu	29.6%	49.3%	22.8%	6.5%	7.7%	-3.5%	37.4%	81.7%	6.7%
Rentabilita tržeb	3.2%	6.8%	5%	1.7%	1.9%	-0.8%	8.2%	11.4%	1%

Vlastní výpočty

Z tabulky uvedené výše lze vidět, jak se po dobu krize měnila rentabilita několika ukazatelů. Byla počítána rentabilita celkového kapitálu, rentabilita vlastního kapitálu a rentabilita tržeb.

Od roku 2007 rentabilita rostla a v roce 2008 činila 20,6%. V dalším roce došlo k výraznému poklesu. V roce 2009 rentabilita klesla téměř dvakrát. V roce 2010 byl pokles ještě větší a rentabilita činila 3,4%. V roce 2012 firma RTR měla nejmenší index rentability celkového kapitálu se zápornou hodnotou -1,8%. Hlavním důvodem tohoto poklesu byla skutečnost, že v době krize se ziskovost společnosti značně snížila a v roce 2012 firma utrpěla ztráty. Rok 2013 pro společnost přinesl výrazné zvýšení zisku a v důsledku toho vzrostla i rentabilita aktiv.

Ukazatele rentability vlastního kapitálu jako rentabilita aktiv měla dobrý růst až do roku 2009. V roce 2009 index klesl více jak dvakrát (z 49,3% na 22,8%). V roce 2010 byl pokles ještě vážnější a to 6,5%. Po roce z důvodu ztrát byl ukazatel negativní a od roku 2013 vrostl do 37,4%.

Rentabilita tržeb společnosti RTR, stejně jako rentability předchozího ukazatele rostly až do roku 2009. Po roce 2009 byl zaznamenán pokles. V roce 2012 se poprvé po dlouhé době rentabilita tržeb a vzniklé ztráty společnosti rovnaly, a to -0,8%. Další rok se rentabilita stala opět pozitivní. Během krize se poptávka po službách firmy v důsledku firemních tržeb začala zmenšovat. To je jeden z hlavních důvodů pro snížení ukazatelů rentability.

4.1.2 Přijatá opatření

Pro přilákání nových zákazníků a udržení těch starých firma RTR rozhodla snížit své ceny na služby. Zvláštní pozornost byla věnována kvalitě odvedené práce. Společnost se snažila optimalizovat své náklady. Za účelem snížení nákladů byla správa nucena snížit počty zaměstnanců. Co se týče stránky propagace, tak firma věnovala větší pozornost reklamě.

4.2 Představení firmy TON

TON – akciová společnost, která působí od roku 1994. Sídlo společnosti se nachází v Bystřici pod Hostýnem. Hlavní náplní firmy je výroba a prodej nábytku. V počátku to byl pouze sedací nábytek. Mezi zákazníky firmy nejsou jen české společnosti. Více než 70% všech svých produktů firma exportuje do více než 50 zemí po celém světě. V ČR má firma 13 poboček. V současné době firma zaměstnává více než 800 lidí včetně 6 vedoucích. [39]

4.2.1 Finanční analýza TON

Vertikální finanční analýza TON

Tabulka č. 13: Vertikální analýza aktiv TON (v % a tis. Kč)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
AKTIVA CELKEM	100% 753874	100% 751976	100% 648205	100% 641963	100% 663153	100% 672215	100% 699691	100% 733914	100% 759836
Dlouhodobý majetek	53.3% 401525	55.4% 416390	61.3% 397237	60.7% 389483	58.1% 385566	60.4% 406035	62% 434455	65.1% 478163	64.3% 488449
Dlouhodobý nehmotný majetek	1.4% 9694	0.9% 5653	0.3% 1864	0.3% 2035	0.1% 735	0.4% 2453	0.4% 2885	0.5% 3763	0.5% 3697
Dlouhodobý hmotný majetek	52% 391423	54.6% 410309	60.8% 393946	60.1% 385518	57.3% 379984	59.1% 397569	61.3% 429153	64.5% 473632	63.7% 483997
Dlouhodobý finanční majetek	0.1% 408	0.1% 428	0.2% 1427	0.3% 1930	0.7% 4847	0.9% 6013	0.3% 2417	0.1% 768	0.1% 755
Oběžná aktiva	46% 346284	43.8% 329347	37.7% 244618	38.6% 247520	41.2% 272928	38.6% 259603	37.1% 259702	34% 249411	34.9% 264955
Zásoby	35.2% 265012	33% 248221	27.3% 177256	25.3% 162063	25% 165837	23% 154243	21.6% 151478	19.6% 143913	18.8% 142566
Dlouhodobé pohledávky	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0	0.1% 434	0.1% 434	0.1% 434	0.1% 434
Krátkodobé pohledávky	9.3% 70129	10.1% 75812	9.4% 60665	11.3% 72769	14.3% 94661	12.4% 83303	12.6% 88086	11.8% 86938	12.5% 95616
Krátkodobý finanční majetek	1.5% 11143	0.7% 5314	1% 6696	2% 12688	1.9% 12430	3.2% 21623	2.8% 19704	2.5% 18126	3.5% 26339
Časové rozlišení	0.8% 6065	0.8% 6239	1% 6350	0.8% 4960	0.7% 4659	0.9% 6577	0.8% 5534	0.9% 6340	0.8% 6432

Zdroj: <https://justice.cz> (20.01.2017), vlastní zpracování

V tabulce č. 13 lze sledovat procentní podíl aktiv společnosti TON. Je zřejmé, že dlouhodobý majetek tvoří větší část majetku. Většinu dlouhodobého majetku tvoří stroje, přístroje a zařízení nezbytné pro výrobu. Oběžný majetek se z větší části skládá ze zásob a z menší části z krátkodobých pohledávek. Během krize se pozoruje znatelné snížení objemu zásob, snížení množství polotovarů, výrobků a zboží.

Vertikální finanční analýza pasiv TON

Tabulka č. 14: Vertikální analýza pasiv TON (v % a tis. Kč)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
PASIVA CELKEM	100% 753874	100% 751976	100% 648205	100% 641963	100% 663153	100% 672215	100% 699691	100% 733914	100% 759836
Vlastní kapitál	56% 421936	57.1% 429512	62.2% 403372	63.7% 409158	65.7% 435706	65.1% 437321	64% 447754	60.6% 445082	60.2% 457552
Základní kapitál	53.6% 404000	53.8% 404000	62.3% 404000	62.9% 404000	60.9% 404000	60.1% 404000	57.7% 404000	55% 404000	53.2% 404000
Kapitálové fondy	0.2% 1549	0% 26	0% -60	0% -139	0% -107	0% -132	0% 42	0% 28	0% 16
Fondy ze zisku	1.1% 8092	1.1% 8506	1.4% 9348	0% 0	0% 293	0.3% 1861	0.5% 3418	0.7% 5163	0.8% 6262
Výsledek hospodaření minulých let	0% 23	0% 133	0.1% 382	-0.1% -568	0% 156	0.1% 460	0.8% 5392	1.9% 13904	2.1% 16234
Výsledek hospodaření běžného úč.obd. (+/-)	1.1% 8272	2.2% 16847	-1.6% -10298	0.9% 5865	4.6% 31364	4.6% 31132	5% 34902	3% 21987	4.1% 31040
Cizí zdroje	43.7% 329682	42.6% 320563	37.5% 243131	36.1% 231646	34.2% 226484	34.7% 233439	35.6% 249401	39% 285863	39.1% 296768
Rezervy	0.3% 2114	0.8% 5949	0.2% 981	0.1% 294	1.1% 7439	0.3% 2038	0.1% 676	0% 0	0% 251
Dlouhodobé závazky	1.2% 9284	1.8% 14203	1.2% 7582	1.3% 8077	1.4% 9333	1.7% 11613	1.7% 12408	2% 14813	2.1% 15907
Krátkodobé závazky	21.2% 159804	13.1% 98467	11.8% 76794	12.2% 78731	11.5% 76812	13.5% 90672	10.9% 76361	9.5% 68868	11.9% 89952
Bankovní úvěry a výpomoci	21% 158480	26.9% 201944	24.3% 157774	22.5% 144544	20% 132900	19.2% 129116	22.9% 159956	27.5% 202182	25.1% 190658
Časové rozlišení	0.3% 2256	0.3% 1901	0.3% 1702	0.2% 1159	0.2% 963	0.2% 1455	0.4% 2536	0.4% 2969	0.7% 5516

Zdroj: <https://justice.cz> (20.01.2017), vlastní zpracování

Tabulka č. 14 ukazuje v jakém poměru se nachází ukazatele pasiv firmy TON. Pro vybrané období tvoří vlastní kapitál velkou část pasiv. To říká, že společnosti neměla žádné velké dluhy. Hlavní část cizích zdrojů tvoří krátkodobé závazky a bankovní úvěry. V letech 2007 a 2008 měla společnost největší dluhy. Příčinou byly neuhašené vysoké krátkodobé půjčky a závazky z obchodních vztahů. V roce 2009 byla společnost navzdory finanční krizi najít finanční prostředky a snížit své zadlužení. Finanční krize měla vliv na firmu, vypovídají o tom především výsledky hospodaření v počáteční fázi. Nejhorším rokem pro společnost byl rok 2009, kdy měl výsledek hospodaření negativní formu.

Přidaná hodnota

Ekonomická přidaná hodnota je chápána jako výnos z provozní činnosti ponížený o náklady kapitálu.

Tabulka č. 15 ukazuje vývoj přidané hodnoty ve společnosti TON v období 2007 až 2015.

Tabulka č. 15: Přidaná hodnota TON (v tisících Kč)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Přidaná hodnota	387041	362110	269653	262807	282237	317074	323701	350441	361415

Zdroj: <https://justice.cz> (20.01.2017), vlastní zpracování

Pokles začal již v roce 2008. V roce 2009 došlo k výraznému poklesu. Hlavním důvodem tohoto poklesu bylo silné snížení prodeje vlastních výrobků. Více informací o tomto problému bude popsáno níže. V roce 2010 hladina přidané hodnoty poklesla ještě více. V tomtéž roce se prodej výrobků o něco zvýšil, avšak výkonová spotřeba vyrostla, což vedlo k snížení přidané hodnoty. V následujících letech došlo k postupnému nárůstu tohoto ukazatele.

Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb

Tabulka č. 16: Tržby TON z prodeje vlastních výrobků a služeb (v tisících Kč)

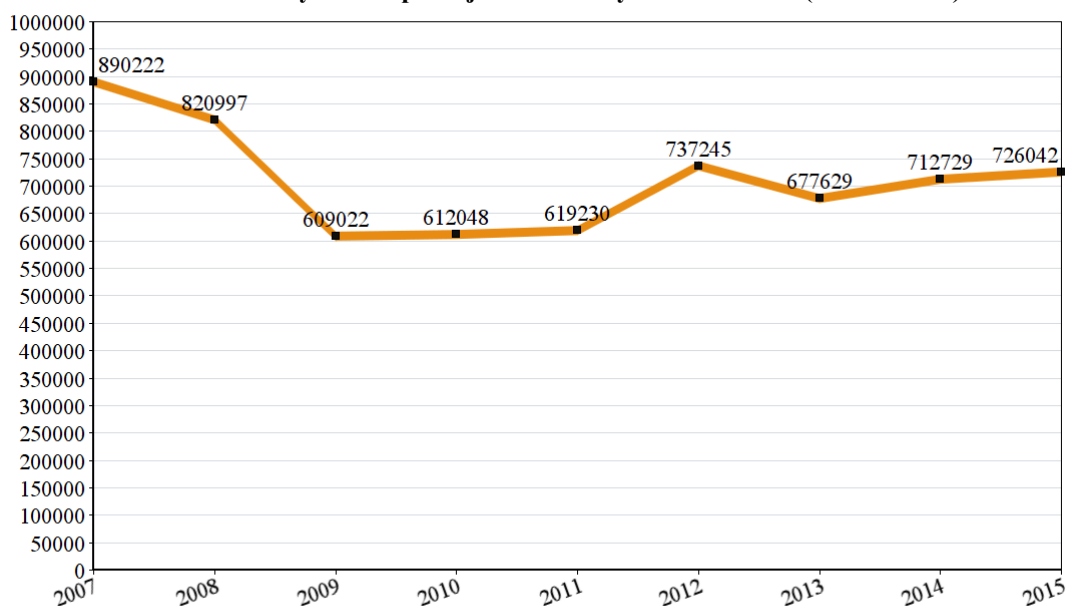
Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Tržby	890222	820997	609022	612048	619230	737245	677629	712729	726042

Zdroj: <https://justice.cz> (20.01.2017), vlastní zpracování

Hlavním zdrojem příjmů firmy TON je z prodeje svých výrobků. Nábytek, který firma vyrábí, je velkým úspěchem nejen v ČR, ale i v mnoha dalších zemích. Jak bylo uvedeno výše, více než 70% své produkce společnost vyváží do zahraničí. Z tohoto důvodu je firma silně závislá na poptávce občanů tak i na poptávce svých zahraničních partnerů. Tabulka č. 16 ukazuje, jak krize ovlivnila tržby. Koncem roku 2008 začala společnost pociťovat příznaky krize - tržby začaly klesat. K největšímu poklesu, stejně

jako v mnoha jiných organizacích, došlo v roce 2009. V tomto roce poptávka na nábytek klesla, a společnost nebyla schopna prodávat a exportovat ve stejné míře jako dřív. Ve srovnání s rokem 2007, v roce 2009 došlo ke snížení tržeb na 31,6%. Až teprve v roce 2012 došlo k růstu, ale i tak firma nebyla schopna dorovnat úroveň z roku 2007.

Graf č. 12: Tržby TON z prodeje vlastních výrobků a služeb (v tisících Kč)

Zdroj: <https://justice.cz> (20.01.2017), vlastní zpracování

Na grafu č. 12 je zachycen vývoj tržeb TON z prodeje vlastních výrobků a služeb.

Osobní náklady

Stejně jako i jiné ukazatele, se i osobní náklady v roce 2008 začaly zmenšovat. V roce 2009 dosáhly svého nejnižšího bodu. V tomto roce přišlo o práci mnoho lidí. Došlo ke snížení mzdových nákladů a nákladů na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení. Více informací o situaci ve firmě, poplatcích, mzdách a počtech zaměstnanců je popsán níže. Počínaje rokem 2010 došlo k růstu nákladů. Vývoj osobních nákladu ve společnosti TON ukazuje tabulka č.17.

Tabulka č. 17: Osobní náklady TON (v tisících Kč)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Osobní náklady	331083	310083	217720	230302	238281	254879	261830	282188	282949

Zdroj: <https://justice.cz> (20.01.2017), vlastní zpracování

Mzdové náklady

Tabulka č. 18 ukazuje, jak krize zasáhla mzdy ve firmě a ovlivnila počty zaměstnanců. Je zřejmé, že firma zaměstnávala v roce 2007 velký počet zaměstnanců. V roce 2008 se však počet snížil o 13%. Největší ránu firma utrpěla v roce 2009. V porovnání s rokem 2007 firma ztratila 600 (43%) zaměstnanců, včetně dvou ředitelů. Firma byla nucena snížit výrobu o 25%, načež přišlo o práci mnoho lidí. Při ztrátě tolika zaměstnanců je samozřejmé snížení mzdových nákladů. Od roku 2010 se počet lidí ve firmě a mzdové náklady mírně zvýšily, ale ani v roce 2015 společnost nedosáhla stejných ukazatelů jako v předkrizových letech.

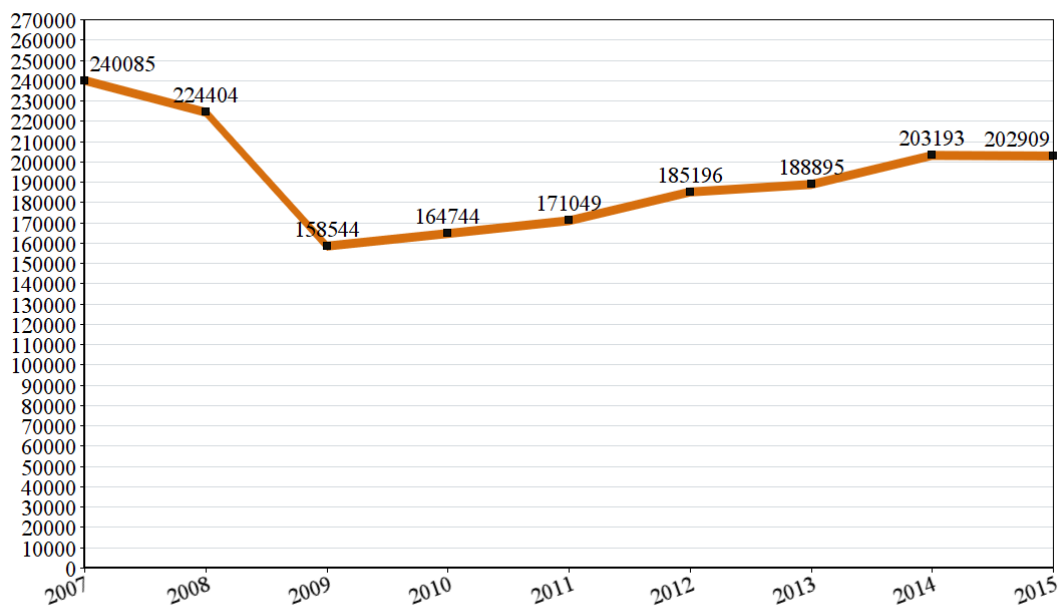
Tabulka č. 18: Mzdové náklady a počet zaměstnanců TON (v tisících Kč)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet zaměstnanců	1417	1234	806	847	842	810	821	830	826
Mzdové náklady	240085	224404	158544	164744	171049	185196	188895	203193	202909
Průměrná mzda	169,4	181,8	196,7	194,5	203,1	228,6	230,1	244,8	245,6

Zdroj: <https://justice.cz> (20.01.2017), vlastní zpracování

Na grafu č. 13 je zachycen vývoj mzdových nákladů TON.

Graf č. 13: Mzdové náklady TON (v tisících Kč)

Zdroj: <https://justice.cz> (20.01.2017), vlastní zpracování

Rozdíl mezi přidanou hodnotou a osobními náklady

Z čísel patrných v tabulce č. 19 lze vyčíst, zda jsou pracovníci schopní si vytvořit zisk na vlastní mzdu pro daný rok. Je možno vidět, že počátkem roku 2008 rozdíl začal pomalu klesat. Nejmenší rozdíl byl v roce 2010. Důvodem byla velmi nízká přidaná hodnota. Počátkem 2011 začala přidaná hodnota růst rychleji, než rostly osobní náklady.

Tabulka č. 19: Přidaná hodnota - Osobní náklady TON (v tisících Kč)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Přidaná hodnota	387041	362110	269653	262807	282237	317074	323701	350441	361415
Osobní náklady	331083	310083	217720	230302	238281	254879	261830	282188	282949
Rozdíl	55958	52027	51933	32505	43956	62195	61871	68253	78466

Zdroj: <https://justice.cz> (20.01.2017), vlastní zpracování

Výsledek hospodaření za účetní období

Dobré výsledky hospodaření – to je něco, na čem aspiruje každý podnik. Tabulka č. 20 ukazuje, jak byla firma TON úspěšná po dobu krize a po krizi. Firma dosáhla dobrého výsledku v roce 2008, kdy byl výsledek dvakrát lepší než v roce 2007. Na konci roku 2008 firma začala pocítovat dopady krize a v roce 2009 dosáhla velkých ztrát. Hlavním důvodem těchto problémů bylo snížení objemu prodeje svých výrobků v důsledku nízké poptávky. V roce 2010 byla společnost opět schopna dosáhnout zisků. V roce 2011 došlo ke stabilizaci tržeb a tím se ukazatele výsledků hospodaření staly nejlepšími za posledních pět let.

Tabulka č. 20: Výsledek hospodaření za každý rok společnosti TON (v tisících Kč)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
VH	8272	16847	-10298	5865	31364	31132	34902	21987	31040

Zdroj: <https://justice.cz> (20.01.2017), vlastní zpracování

Ukazatelé rentability

Tabulka č. 21: Pomocné údaje pro výpočet jednotlivých ukazatelů rentability TON (v tisících Kč)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Aktiva	753874	751976	648205	641963	663153	672215	699691	733914	759836
Vlastní kapitál	421936	429512	403372	409158	435706	437321	447754	445082	457552
Tržby	1009008	923890	647554	683367	705417	801782	730004	755041	761933
VH před zdaněním	9649	22803	-12702	6473	40238	38661	42730	27991	37645

Zdroj: <https://justice.cz> (20.01.2017), vlastní zpracování

Tabulka č. 22: Ukazatelé rentability společnosti TON

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Rentabilita aktiv	1.3%	3%	-2%	1%	6.1%	5.7%	6.1%	3.8%	4.9%
Rentabilita vlastního kapitálu	2.3%	5.3%	-3.1%	1.6%	9.2%	8.8%	9.5%	6.3%	8.2%
Rentabilita tržeb	1%	2.5%	-2%	0.9%	5.7%	4.8%	5.8%	3.7%	4.9%

Vlastní výpočty

Z tabulky uvedené výše lze vidět, jak se v období krize měnilo několik ukazatelů rentability. Byla počítána rentabilita celkového kapitálu, rentabilita vlastního kapitálu a rentabilita tržeb.

Zisk firmy v předkrizovém období rostl uspokojivým tempem, avšak v roce 2009 začala společnost vykazovat ztráty z důvodu krize. Rentabilita aktiv pro rok 2008 byla 3% a v roce 2009 spadla na -2%. Pokles se pro tuto chvíli zastavil a již od roku 2010 došlo k růstu rentability celkového kapitálu a to na 1%. Rok 2011 byl pro firmu úspěšným, protože společnost našla sílu a prostředky vrátit organizaci stabilní zisk. Samozřejmě to mělo vliv na ukazatele rentability a v roce 2011 již činila 5,7%.

Výnosnost vlastního kapitálu v roce 2007 činila 2,3% a v roce 2008 vyrostla na 5,3%. Ale hned další rok klesla na -3,1%. V roce 2010 měla rentabilita vlastního kapitálu rostoucí tendenci. Tehdy došlo k výraznému zvýšení a z 1,6% se v roce 2011 zvýšila na 9,2%.

Rentabilita tržeb firmy TON, stejně jako rentabilita aktiv a rentabilita vlastního kapitálu rostla až do roku 2009. Krize ovlivnila především objem prodeje výrobků firmy. V roce 2009 se poptávka po nábytku firmy TON značně snížila, což mělo za následek ztráty. Takto se rentabilita tržeb snížila na -2%. Od roku 2010 společnost opět dosáhla zisku a rentabilita začala stoupat. V roce 2010 výnosnost činila 0,9% a v roce 2011 již 5,7%.

4.2.2 Přijatá opatření

Firma TON z důvodu reálné hrozby propadů tržeb díky snížené globální poptávce oznámila již k závěru roku 2008 redukcí výrobních kapacit o zhruba 25% a s tím souviselo i snížení celkového počtu zaměstnanců. Firma zaměřila své úsilí na zvyšování kvality své produkce. Zvýšila míru inovace svých produktů a optimalizovala všechny podnikové

procesy za účelem posílení své tržní pozice v odvětví výroby židlí a stolů. Díky změnám v systému řízení výroby se podařilo výrazně snížit zásoby rozpracované výroby a spolu s optimalizací skladových zásob materiálu a polotovarů uvolnit z takto neefektivně vázaných finančních prostředků částku 70 mil. Kč. Menší část těchto prostředků byla použita pro financování provozu a převážnou část na splacení bankovních úvěrů, čímž se podařilo významně snížit náklady na financování. Zvýšila se také firemní účast na zahraničních veletrzích a výstavách. Na těchto výstavách společnost získala několik významných ocenění, velmi dobré recenze a doporučení.

Za účelem navrácení firemního zisku byl představenstvem schválen poměrně ambiciózní rozpočet, jehož naplnění znamená nejenom kladné hospodaření, ale i významné navýšení objemu výroby.

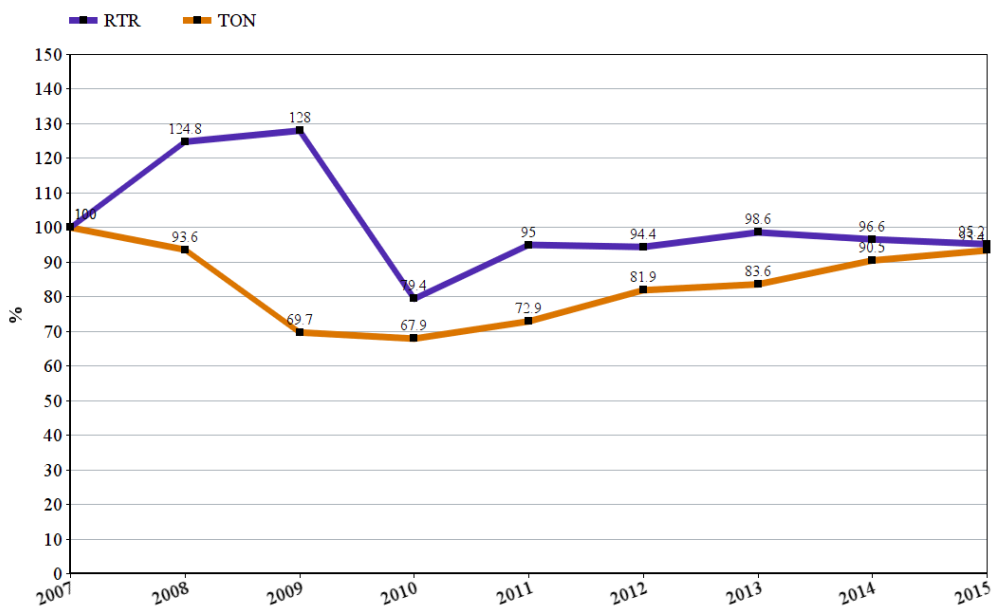
4.3 Porovnání RTR a TON v době krize

Je velice obtížné objektivně srovnávat dvě společnosti v době krize. Hlavní druh činnosti některého z orgánů je velmi odlišný od jiného podniku. Hlavní činností společnosti RTR – prodej svých služeb v oblasti transportu. TON – společnost, která vyrábí a prodává své produkty. Firmy se také liší svými rozměry a objemy na základě ročních příjmů. Pro snadné porovnání budou výkony a změny podniku zobrazeny v procentech. Nejlepší ukazatel bude použit jako stoprocentní ukazatel v letech 2007–2015. Tento ukazatel poté bude použit v porovnání přidané hodnoty, osobních nákladů a výsledku hospodaření.

Přidaná hodnota

Na grafu č. 14 lze vidět, jak se měnily ukazatele přidané hodnoty v obou firmách. Ukazatele obou firem v důsledku krize významně poklesly. Hlavním důvodem poklesu je snížený objem prodeje svých produktů a služeb. Objem prodeje firmy RTR prudce klesl v roce 2010. Objemy prodeje firmy TON postupně začaly klesat v roce 2008. Nejhorším rokem pro pokles ukazatelů přidané hodnoty obou firem byl rok 2010. V porovnání s předkrizovým rokem 2007 byl rok 2010 nejhorší. Z toho lze usoudit, že úroveň tržeb ve firmě TON spadly více než ve firmě RTR. Nicméně od roku 2009 do roku 2010 byl ve firmě RTR mnohem prudší propad než ve firmě TON.

Graf č. 14: Vývoj přidané hodnoty RTR a TON

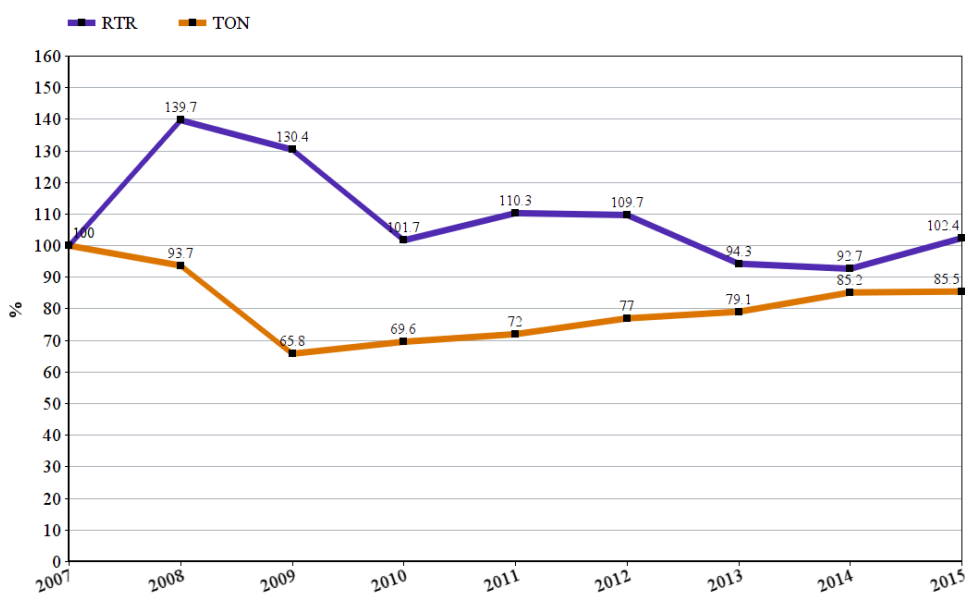

Zdroj: <https://justice.cz> (25.01.2017), vlastní zpracování

Osobní náklady

Na grafu č.15 lze vidět, jak se měnily hodnoty osobních nákladů v každé z firem. Osobní náklady obou firem začaly silně padat z důvodu krize. Ve firmě RTR se osobní náklady začaly zmenšovat v roce 2009 a ve firmě TON již v roce 2008. Nejhorším rokem těchto ukazatelů byl pro firmu TON rok 2009. Ve firmě RTR zaznamenaly osobní náklady propad v roce 2010,2013 a 2014. Lze říci, že osobní náklady firmy TON zaznamenaly vyšší pád než ve firmě RTR. Nicméně od roku 2008 do roku 2010 osobní náklady firmy RTR zaznamenaly také výrazný pokles.

Graf č. 15: Vývoj osobních nákladů RTR a TON

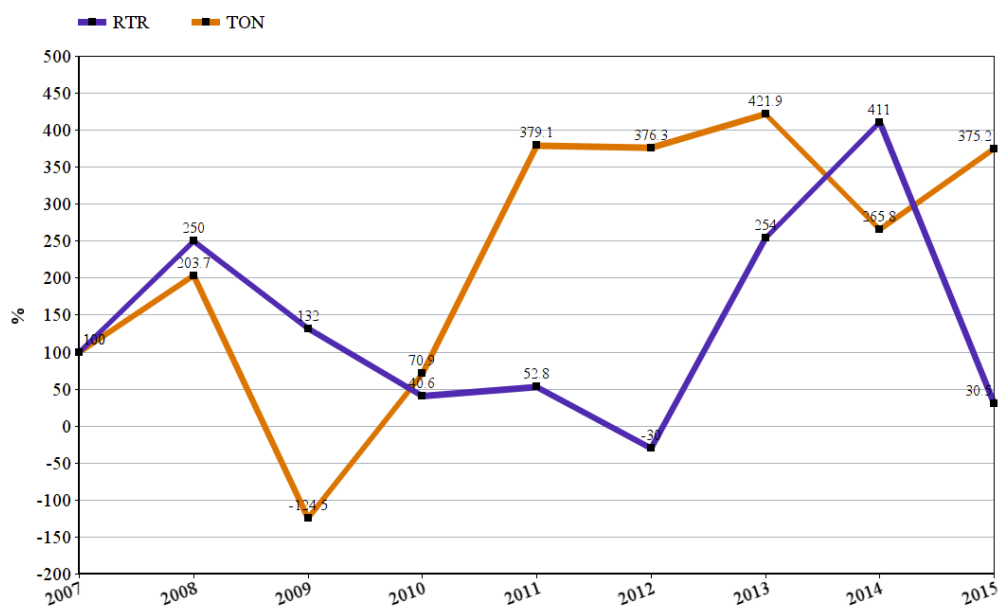
Zdroj: <https://justice.cz>, (25.01.2017), vlastní zpracování

Výsledek hospodaření za účetní období

Graf č. 16 ukazuje, jak krize změnila hodnoty výsledků hospodaření společností za každý rok. Zisky obou společností začínají významně klesat začátkem roku 2009. Pro firmu TON byl tento rok nejhorším. V roce 2009 se nejenom zmenšovaly zisky, ale došlo i ke ztrátám. Od dalšího roku společnost opět byla zisková. Firma RTR postupně ztrácela

zisky v průběhu několika let a nejhorším rokem pro ni byl rok 2012, kdy firma došla ke ztrátám. Lze tedy říci, že horší výkon v dobách krize měla firma TON. Nicméně firma TON, na rozdíl od RTR, byla schopna překonat krizi a zvýšit svou ziskovost v daleko kratším intervalu.

Graf č. 16: Vývoj výsledku hospodaření za každý rok v RTR a TON

Zdroj: <https://justice.cz>, (25.01.2017), vlastní zpracování

5. Výsledek vlastní práce

Praktická část této bakalářské práce se zakládá na finanční analýze společností RTR a TON v dobách krize. Pro práci byly použity údaje účetních výkazů firem pro každý rok. Začátkem byly představeny vertikální analýzy aktiv a pasiv obou firem. Díky této analýze lze vidět kolik procent bylo vlastnictvím RTR a TON, a zdrojů, kterými byly data kryty. Dále bylo možno vidět, jak finanční krize zasáhla hlavní činnost každé z firem. Ve společnosti RTR lze vidět jaký měla krize vliv na přidanou hodnotu, a zvláště na tržby z prodeje služeb. Ve firmě TON bylo ukázáno, jak docházelo ke změnám ukazatelů přidané

hodnoty a zvláště pak ukazatelů tržeb z prodeje výrobků. Dále byly vyobrazeny změny v osobních nákladech firmy, včetně mzdových nákladů a změn v počtu zaměstnanců. Dále je možno pozorovat jak, krize ovlivnila výsledky hospodaření firem pro každý rok.

Předposlední část vlastní práce byl výpočet ukazatele rentability aktiv, vlastního kapitálu a tržeb firmy. Poslední část, která byla provedena v praktické části – je grafické porovnání ukazatelů přidané hodnoty, osobních nákladů a ročního výsledku hospodaření v dobách krize.

S jistotou lze říci, že všechny firmy utrpěly v dobách krize. Především krize ovlivnila objem tržeb každé firmy. Příčinou sníženého objemu tržeb byl pokles poptávky po službách a výrobcích firem. Ukazatel přidané hodnoty firmy RTR se snížil na 38%. Tyto ukazatele také znatelně spadli i ve firmě TON, ale v menší míře na 32,1%. Osobní náklady každé z firem se v průběhu krize silně zmenšily. Společnosti neměly dostatek práce, aby si mohli udržet tentýž počet zaměstnanců. Výsledkem toho mnoho lidí ztratilo práci a samozřejmě to mělo vliv i na mzdové náklady firem. Společnost RTR ztratila asi 17% svých zaměstnanců a počet zaměstnanců společnosti TON byl výrazněji a to asi 43%. Nejdůležitějším ukazatelem a příznakem toho, že krize ovlivnila každou z organizací se jeví negativní výsledek hospodaření. Po dobu krize zisky obou společností silně klesaly a po nějaké době byly ztrátové. Firma TON vykázala ztráty v roce 2009, ale později se již projevil růst zisků. Firma RTR měla ztráty až v roce 2012, avšak zisky společnosti se konstantně snižovaly od roku 2009. V každé z firem byla spočítána rentabilita aktiv, vlastního kapitálu a tržeb v dobách krize. Nejhorší ukazatele rentability firmy RTR byly v roce 2012. Tento rok byla rentabilita rovna -1,8%, rentabilita vlastního kapitálu byla -3,5% a rentabilita tržeb činila 0,8%. Nejhorší hodnoty firmy TON byly v roce 2009. Tento rok rentabilita aktiv činila -2%. Rok poté již rentabilita nabírala kladnou hodnotu. Hlavní příčinou tohoto klesajícího trendu v obou společnostech byla nízká ziskovost.

6 Závěr

Hlavním cílem teoretické části mé bakalářské práce bylo vyjmenovat příčiny globální finanční krize v roce 2008, a ukázat, jak krize ovlivnila ekonomiku některých zemí a popsat opatření která byla světem přijata.

Finanční krize v roce 2008 nebyla první krizí které lidstvo čelilo. Na začátku teoretické části se pro čtenáře objevuje příležitost seznámit se s nejpůvodnější krizí poslední doby. Vedle teoretické práce se dále popisuje, co je to vůbec krize a její typy.

V současné době existuje mnoho různých názorů, co vlastně bylo příčinou vzniku globální krize. Pro tuto práci byly vybrány některé z nejvíce známých důvodů. První příčinou je nemovitostní bublina ve Spojených státech. Tato příčina je pravděpodobně jednou z nejvíce uznávaných. Jako další příčiny byly uvedeny vysoký spotřebitelský dluh v USA, vznik stínového bankovníctví, sekuritizace, zvyšování cen ropy ve světě a psychologický faktor.

Další částí teoretické práce je ukázat, jak krize ovlivnila ekonomiku vybraných států. Pro tuto práci byly vybrány Spojené státy americké, EU, Česká republika a jejich makroekonomické ukazatele (HDP, nezaměstnanost, inflace a platební bilance) v průběhu krize. Krize zasáhla celý svět a tyto země nebyly výjimkou. Inflace v zemích kolísala, nezaměstnanost rostla rychlým tempem, ukazatele HDP padaly a objem exportu a importu se rázně zmenšoval.

Takto velké problémy a změny ve světové ekonomice vyzvaly země po celém světě přijmout nezbytná opatření. Přední světové mocnosti začaly úzce spolupracovat a považovali za nutnost přijmout společný anti krizový plán. Byly sníženy základní sazby v celé řadě předních bank. Bylo rozhodnuto, že má být poskytnuta pomoc důležitým finančním institucím a zabránit jejich bankrotu. Bylo jim přiděleny značné finanční prostředky ke stabilizaci finančního systému a oživení globální ekonomiky. Vláda získala nárok na podporu bank, tím, že si koupí jejich akcie. Byly také přijaty opatření o nutnosti reformací finančních burz a nutnosti odvrácení se od protekcionismu ekonomik.

Hlavním cílem praktické části této bakalářské práce bylo ukázat, jak globální finanční krize zasáhla práci dvou konkrétních firem v České republice a provést jejich finanční analýzu. Pro tuto práci byly vybrány firmy působící v rozličných sférách. Jedna z nich nabízí na trhu své služby, druhá své výrobky. Byly vybrány logistická společnost RTR

s.r.o. a společnost pro výrobu nábytku TON a.s. Obě organizace čelily v průběhu krize velkým finančním problémům. Objem tržeb společností ztelně klesl. Hlavním důvodem tohoto poklesu byla snížená poptávka zákazníků po výrobcích a službách firem. Ukazatel přidané hodnoty firmy RTR se snížil na 38%. Tyto ukazatele také ztelně spadly ve firmě TON, ale o trochu méně na 32,1%. Také v obou firmám ztelně klesl ukazatel osobních nákladů. Hlavním důvodem tohoto poklesu bylo, že velký počet pracovníků v době krize přišlo o práci, a proto došlo k zmenšení mzdových nákladů. Kvůli krizi se počet zaměstnanců ve firmě RTR snížil o 17% a TON kvůli výraznému poklesu produkce propustil až 43% svých zaměstnanců. Nízký objem prodejů během krize v obou firmách jistě také ovlivnil jejich ziskovosti. Zisky v každé z firem se začali zmenšovat počátkem 2008 a postupem času došlo až ke ztrátám. Pro firmu RTR byl nejhorší rok 2012. Do roku 2012 se ve firmě ztelně zmenšovaly zisky a v roce 2012 firma poprvé prodělala ztráty. Pro firmu TON byl nejhorší rok 2009. Po úspěšném a ziskovém roce 2008 firma pocítila silné finanční problémy a došla ke ztrátám. Společnost však brzy našla sílu a prostředky, a od 2009 došlo ke zvyšování zisků. Maximální ztráty této společnosti v průběhu krize byly vyšší než u společnosti RTR. V každé firmě byla taktéž počítána rentabilita aktiv, vlastního kapitálu a tržeb v průběhu krize. Nejhorší ukazatele rentability ve firmě RTR byly v roce 2012. Tento rok byla rentabilita aktiv rovna -1,8%. Rentabilita vlastního kapitálu byla -3,5% a rentabilita tržeb činila 0,8%. Nejhorší hodnoty rentability ve firmě TON byly v roce 2009. Tento rok byla rentabilita aktiv -2%, rentabilita vlastního kapitálu byla 3,1% a rentabilita tržeb -2%. Příštím rokem rentabilita TON měla kladnou hodnotu. Hlavní příčinou tohoto klesajícího trendu v obou společnostech byla nízká ziskovost.

Na základě provedené analýzy lze tedy učinit závěr, že krize měla negativní dopad na obě společnosti. Nicméně, z těchto dvou firem vybraných pro tuto práci, měla nejvyšší finanční ztráty ta, která prodávala své výrobky, tedy firma TON. Díky kvalitně odvedené práci svého vedení a včasnému přijetí opatření z důvodu krize, byla společnost schopna rychlého návratu k rostoucím ziskům. Společnost RTR finančně trpěla méně, avšak vynaložila mnohem více času než firma TON, k tomu, aby se vrátila k předešlé ziskovosti. Hlavním problémem, se kterým se setkaly obě společnosti, bylo snížení poptávky po jejich výrobcích a službách.

Obě společnosti dodnes (březen 2017) působí na trhu a jejich služby a výrobky zůstávají ziskové.

7 Seznam použitých zdrojů

Knižní zdroje:

4. KRUGMAN P. *Návrat ekonomické krize*. Praha : Nakladatelství Vyšehrad, 2009. ISBN 978-80-7429-258-3.
5. KRUGMAN P. *Návrat ekonomické krize*. Praha : Nakladatelství Vyšehrad, 2009. ISBN 978-80-7429-258-3.
8. DVOŘÁK.P. *Veřejné finance, fiskální nerovnováha a finanční krize*, 1. vydání, Praha: C.H.Beck, 2008. ISBN 978-80-7400-075-1
9. DVOŘÁK.P. *Veřejné finance, fiskální nerovnováha a finanční krize*, 1. vydání, Praha: C.H.Beck, 2008. ISBN 978-80-7400-075-1
- 10 DVOŘÁK.P. *Veřejné finance, fiskální nerovnováha a finanční krize*, 1. vydání, Praha: C.H.Beck, 2008. ISBN 978-80-7400-075-1
- 11 DVOŘÁK.P. *Veřejné finance, fiskální nerovnováha a finanční krize*, 1. vydání, Praha: C.H.Beck, 2008. ISBN 978-80-7400-075-1
- 12 KRUGMAN P. *Návrat ekonomické krize*, Praha : Nakladatelství Vyšehrad, 2009. ISBN 978-80-7429-258-3.
- 13 KRUGMAN P. *Návrat ekonomické krize*, Praha : Nakladatelství Vyšehrad, 2009. ISBN 978-80-7429-258-3.
- 14 FOSTER J. B., MAGDOFF F. *Velká finanční krize - příčiny a následky*. Všeň : Grimmus, 2009. ISBN 978-80-902831-1-4.
- 19 SHILLER, Robert J.: *Investiční horečka: iracionální nadšení na kapitálových trzích*, 1. vydání, Praha: GRADA Publishing, a.s., 2010, 296 str., ISBN 978-80-247-2482-9

Internetové zdroje:

1. MF DNES. *Československo sledovalo velkou krizi z dále, pak se v ní téměř utopilo – ekonomika.idnes.cz* [Online] 5.11.09 [citace: 10.09. 2016]. Dostupné: http://ekonomika.idnes.cz/ceskoslovensko-sledovalo-velkou-krizi-z-dali-pak-se-v-ni-temer-utopilo-1mt-/ekonomika.aspx?c=A091104_151250_ekonomika_spi
2. VOLEK S. *Ropná krize v roce 1973 - Peníze.cz*. [Online] 8. 11 2002. [Citace: 2.11. 2016.]. Dostupné: <http://www.penize.cz/nezamestnanost/15178-ropna-krize-v-roce-1973>

3. VOLEK S. *Černé pondělí 19. října 1987 - Peníze.cz*. [Online] 15.11.2002 [Citace: 2.11. 2016.]. Dostupné: <http://www.penize.cz/nezamestnanost/15190-cerne-pondeli-19-rijna-1987>

6. KOLMAN V. *Deset let od propuknutí ruské měnové krize – Cnb.cz* [online] 22.9.2008 [Citace: 10.11.2016]. Dostupné: https://www.cnb.cz/cs/verejnost/pro_media/clanky_rozhovory/media_2008/cl_08_080922.html

7. MUSÍLEK. P. *Analýza příčin a důsledků české finanční krize v 90. letech*, Praha [online]. 2004. [Citace: 10-11-16]. Dostupné: http://nb.vse.cz/kbp/TEXT/Grant_krize_1a.pdf

15. BUČKOVÁ V. *Sekuritizace – novodobý globální trend s následky krize – Finance.cz* [online] 29.04.2010 [citace: 10.11.2016]. Dostupné: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/261776-sekuritizace-novodoby-globalni-trend-s-nasledky-krize/>

16. KRACÍK L. *Sekuritizace aktiv: Způsob vytváření nových finančních produktů - trhy.mesec.cz* [online] 17.7.2015 [citace: 10.11.2016]. Dostupné: <http://trhy.mesec.cz/clanky/ekuritizace-aktiv-zpusob-vytvoreni-novych-financnich-produktu/>

17. KRACÍK L. *Sekuritizace aktiv: Způsob vytváření nových finančních produktů - trhy.mesec.cz* [online] 17.7.2015 [citace: 10.11.2016]. Dostupné: <http://trhy.mesec.cz/clanky/ekuritizace-aktiv-zpusob-vytvoreni-novych-financnich-produktu/>

18. VITAMVÁSOVÁ L. *Ropa: Ze 148 na 48 USD za barel – investujeme.cz* [online] 28.11.2008 [citace: 10.11.2016]. Dostupné: <http://www.investujeme.cz/ropa-ze-148-na-48-usd-za-barel/>

20. HEAD M. *Global unemployment rises above 200 million – wsws.org* [online] 21.01.2014 [citace: 12.11.2016]. Dostupné: <https://www.wsws.org/en/articles/2014/01/21/jobs-j21.html>

21. *Nezaměstnanost – finance.cz* [online]. [citace: 15.12.2016]. Dostupné: <http://www.finance.cz/makrodata-eu/eu-svet/svetove-makroukazatele/nezamestnanost/>

22. *Nezaměstnanost – finance.cz* [online]. [citace: 15.12.2016]. Dostupné: <http://www.finance.cz/makrodata-eu/eu-svet/svetove-makroukazatele/nezamestnanost/>

23. *Zaměstnanost a nezaměstnanost – czso.cz* [online]. [citace: 15.12.2016]. Dostupné: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/zamestnanost_nezamestnanost_pra ce/

24. *GDP growth (annual %) - worldbank.org* [online]. [citace: 15.12.2016].
Dostupné: <http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.KD.ZG>
25. *Vývoj HDP ve světě – finance.cz* [online]. [citace: 15.12.2016]. Dostupné:
<http://www.finance.cz/makrodata-eu/eu-svet/svetove-makroukazatele/hdp/>
26. *Vývoj HDP ve světě – finance.cz* [online]. [citace: 15.12.2016]. Dostupné:
<http://www.finance.cz/makrodata-eu/eu-svet/svetove-makroukazatele/hdp/>
27. *Annual inflation rate in the United States from 1990 to 2016 – statista.com*
[online]. [citace: 15.12.2016]. Dostupné:
<https://www.statista.com/statistics/191077/inflation-rate-in-the-usa-since-1990/>
28. *Vývoj inflace – finance.cz* [online]. [citace: 15.12.2016]. Dostupné:
<http://www.finance.cz/makrodata-eu/eu-svet/svetove-makroukazatele/inflace/>
29. *Vývoj míry inflace v roce 2008 a její prognóza na rok 2009 – cmkos.cz* [online].
[citace: 15.12.2016]. Dostupné: <https://www.cmkos.cz/obsah/223/vyvoj-miry-inflace-v-roce-2008-jeji-prognoza-na-rok-2009/11753>
30. *U.S. Trade in Goods and Services - Balance of Payments (BOP) Basis – census.gov* [online] 03.06.2015 [citace: 15.12.2016]. Dostupné:
<https://www.census.gov/foreign-trade/statistics/historical/gands.txt>
31. *Vývoj zahraničního obchodu České republiky od jejího vstupu do Evropské unie do roku 2013 – czso.cz* [online]. [citace: 16.12.2016]. Dostupné:
https://www.czso.cz/documents/10180/20542677/241005-14k_c.pdf/fdd05e94-75ad-4f6c-b6f5-915d9cc4d4b5?version=1.0
32. *Balance of payment statistics - europa.eu* [online] 04.2016 [citace: 16.12.2016].
Dostupné: <http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/>
33. *Sovmestnyje dejstvija finansových i političeských vlastej vo vremja krizisa 2008 goda – mautalk.info* [online] 02.04.2012 [citace: 16.12.2016]. Dostupné:
http://mautalk.info/priciny_krizisa/analitika_krizisa_i_prognozy/mirovoi-finansovy-i-krizis-2008-goda-analitika-prichiny-vyhod-posledstviya.html
34. SCHNEIDER O. *Svět musí věřit ve schopnost USA splácet dluhy, jinak hrozí katastrofa – idnes.cz* [online] 27.01.2009 [citace: 16.12.2016]. Dostupné:
http://zpravy.idnes.cz/svet-musi-verit-ve-schopnost-usa-splacet-dluhy-jinak-hrozi-katastrofa-1z6-/zpr_archiv.aspx?c=A090126_165121_kavarna_bos
35. *Sovmestnyje dejstvija finansových i političeských vlastej vo vremja krizisa 2008 goda – mautalk.info* [online] 02.04.2012 [citace: 16.12.2016]. Dostupné:
http://mautalk.info/priciny_krizisa/analitika_krizisa_i_prognozy/mirovoi-finansovy-i-krizis-2008-goda-analitika-prichiny-vyhod-posledstviya.html

36. *Sovmestnyje dejstvija finansových i političeských vlastej vo vremja krizisa 2008 goda – mautalk.info* [online] 02.04.2012 [citace: 16.12.2016]. Dostupné: http://mautalk.info/priciny_krizisa/analitika_krizisa_i_prognozy/mirovoi-finansovyi-krizis-2008-goda-analitika-prichiny-vyhod-posledstviya.html
37. *RTR – rtr.cz* [online]. [citace: 25.12.2016]. Dostupné: <http://rtr.cz/sluzby/>
38. ČECHOVÁ P, GRODECKÁ A, URIEOVÁ H. *Výsledek hospodaření běžného období – fucik.cz* [online] 14.09.2015 [citace: 26.12.2016]. Dostupné: <http://www.fucik.cz/publikace/vysledek-hospodareni-bezneho-obdobi/>
39. *TON – ton.eu* [online]. [citace: 25.12.2016]. Dostupné: <https://www.ton.eu/cz/ton/>

8 Přílohy

Příloha č. 1

ROZVAHA RTR (v tis. Kč)									
Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
AKTIVA CELKEM	86377	83211	74338	79243	81765	79660	98016	77345	72137
Dlouhodobý majetek	21107	19892	20730	24510	29018	33473	39364	22374	23969
Dlouhodobý nehmotný majetek	424	526	488	335	140	3	74	45	17
Dlouhodobý hmotný majetek	20683	19366	20242	24175	28875	33470	39290	22329	23952
Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oběžná aktiva	56976	61194	52078	53212	51264	44598	56503	51331	47325
Zásoby	0	0	0	571	1048	1228	1596	1243	1091
Dlouhodobé pohledávky	1219	0	0	0	0	15	3	0	0
Krátkodobé pohledávky	55688	55274	42034	38004	41522	41256	52185	46693	43394
Krátkodobý finanční majetek	69	5920	10044	14637	8694	2099	2719	3395	2840
Časové rozlišení	8294	2125	1530	1521	1483	1589	2149	3640	843
PASIVA CELKEM	86377	83211	74338	79243	81765	79660	98016	77345	72137
Vlastní kapitál	24589	34712	41928	40833	43719	42083	45953	32809	30475
Základní kapitál	6000	6000	6000	6000	6000	6000	6000	6000	6000
Kapitálové fondy	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fondy ze zisku	600	600	600	600	600	600	600	600	0
Výsledek hospodaření minulých let	12522	14445	28112	32014	34234	37119	25487	3753	22809
Výsledek hospodaření běžného úč.obd. (+/-)	5467	13667	7216	2219	2885	-1636	13866	22456	1666
Cizí zdroje	57656	44730	29299	38300	37667	37037	51029	41758	41237
Rezervy	1496	360	0	0	0	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	7717	104	361	409	2354	2016	1104	1109	792
Krátkodobé závazky	37547	37348	24311	28287	23276	23027	37322	28636	26429
Bankovní úvěry a výpomoci	10896	6918	4627	9604	12037	11994	12603	12013	14016
Časové rozlišení	4132	3769	3111	110	379	540	1034	2778	425

Zdroj: Výroční zpráva RTR s.r.o. 2007 – 2015, vlastní zpracování

Příloha č. 2

VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT RTR (v tis. Kč)									
Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Obchodní marže	303	117	21	-7	14	0	0	0	0
Výkony	225623	239815	190800	155246	176244	184971	209409	206533	203673
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	225623	239815	190800	155246	176244	184971	209409	206533	203673
Výkonová spotřeba	167390	166645	115889	108748	120615	129693	151664	149955	147915
Přidaná hodnota	58536	73087	74932	46491	55643	55278	57745	56578	55758
Osobní náklady	36832	51472	48033	37449	40645	40416	34742	34168	37710
Mzdové náklady	27180	26163	23798	23651	31320	31202	25525	25318	27991
Daně a poplatky	10106	10905	11448	6387	8172	9726	12487	10390	9988
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	1489	1363	1337	1459	1716	2223	1929	2069	1999
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	3506	12251	521	1588	1156	990	1135	29098	443
Zůstatková cena prodaného dlouhodob. majetku a materiálu	2114	966	0	0	0	0	210	15572	90
Změna stavu rez. a opr.pol.v prov.obl. a kompl.nákl.př.obd.	477	-1370	2137	-542	-1240	1222	-3	-784	-660
Ostatní provozní výnosy	2441	1867	2949	4684	2644	1470	4560	7689	2022
Ostatní provozní náklady	4843	5455	4636	3760	6031	3867	4790	6579	5286
Provozní výsledek hospodaření	8622	18414	10811	4250	4119	284	9285	25371	3810
Ostatní finanční výnosy	1217	2309	1360	685	1597	1094	3011	575	252
Ostatní finanční náklady	1918	2911	2363	2067	1834	2209	1366	783	1358
Finanční výsledek hospodaření	-1346	-1295	-1236	-1576	-729	-1742	1144	-592	-1378
Daň z příjmů za běžnou činnost	1824	3452	2359	455	505	178	2051	3956	382
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	5452	13667	7216	2219	2885	-1636	8378	20823	2050
Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	5467	13667	7216	2219	2885	-1636	13866	22456	1666
Výsledek hospodaření před zdaněním	7291	17119	9575	2674	3390	-1458	17205	26795	2048

Zdroj: Výroční zprávy RTR s.r.o. 2007 – 2015, vlastní zpracování

Příloha č. 3

ROZVAHA TON (v tis. Kč)									
Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
AKTIVA CELKEM	753874	751976	648205	641963	663153	672215	699691	733914	759836
Dlouhodobý majetek	401525	416390	397237	389483	385566	406035	434455	478163	488449
Dlouhodobý nehmotný majetek	9694	5653	1864	2035	735	2453	2885	3763	3697
Dlouhodobý hmotný majetek	391423	410309	393946	385518	379984	397569	429153	473632	483997
Dlouhodobý finanční majetek	408	428	1427	1930	4847	6013	2417	768	755
Oběžná aktiva	346284	329347	244618	247520	272928	259603	259702	249411	264955
Zásoby	265012	248221	177256	162063	165837	154243	151478	143913	142566
Dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0	0	434	434	434	434
Krátkodobé pohledávky	70129	75812	60665	72769	94661	83303	88086	86938	95616
Krátkodobý finanční majetek	11143	5314	6696	12688	12430	21623	19704	18126	26339
Časové rozlišení	6065	6239	6350	4960	4659	6577	5534	6340	6432
PASIVA CELKEM	753874	751976	648205	641963	663153	672215	699691	733914	759836
Vlastní kapitál	421936	429512	403372	409158	435706	437321	447754	445082	457552
Základní kapitál	404000	404000	404000	404000	404000	404000	404000	404000	404000
Kapitálové fondy	1549	26	-60	-139	-107	-132	42	28	16
Fondy ze zisku	8092	8506	9348	0	293	1861	3418	5163	6262
Výsledek hospodaření minulých let	23	133	382	-568	156	460	5392	13904	16234
Výsledek hospodaření běžného úč.obd. (+/-)	8272	16847	-10298	5865	31364	31132	34902	21987	31040
Cizí zdroje	329682	320563	243131	231646	226484	233439	249401	285863	296768
Rezervy	2114	5949	981	294	7439	2038	676	0	251
Dlouhodobé závazky	9284	14203	7582	8077	9333	11613	12408	14813	15907
Krátkodobé závazky	159804	98467	76794	78731	76812	90672	76361	68868	89952
Bankovní úvěry a výpomoci	158480	201944	157774	144544	132900	129116	159956	202182	190658
Časové rozlišení	2256	1901	1702	1159	963	1455	2536	2969	5516

Zdroj: Výroční zprávy TON a.s. 2007 – 2015, vlastní zpracování

Příloha č. 4

VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT TON (v tis. Kč)									
Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Obchodní marže	22930	25624	21102	19206	17100	18692	13753	11665	10770
Výkony	896070	817613	571420	611067	627815	730766	682633	710376	729735
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	890222	820997	609022	612048	619230	737245	677629	712729	726042
Výkonová spotřeba	531959	481127	322869	367466	362678	432384	372685	371600	379090
Přidaná hodnota	387041	362110	269653	262807	282237	317074	323701	350441	361415
Osobní náklady	331083	310083	217720	230302	238281	254879	261830	282188	282949
Mzdové náklady	240085	224404	158544	164744	171049	185196	188895	203193	202909
Daně a poplatky	1183	1251	1120	1758	1676	2400	2256	2254	2105
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	29445	31219	29953	24403	19616	18682	22169	23574	29530
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	35071	28713	18693	15851	24463	6656	5813	5717	5008
Zůstatková cena prodaného dlouhodob. majetku a materiálu	22757	13968	9520	5338	4205	2380	2293	1874	1389
Změna stavu rez. a opr.pol.v prov.obl. a kompl.nákl.př.obd.	-208	184	1125	-1189	-17114	1496	589	1034	-1969
Ostatní provozní výnosy	5668	5832	6138	5024	9634	9724	9077	9328	9717
Ostatní provozní náklady	16644	13931	17017	8820	29918	6886	6353	10120	6983
Provozní výsledek hospodaření	26876	26019	18029	14250	39752	46731	43101	44442	55153
Ostatní finanční výnosy	5538	28144	6652	7976	12202	7574	10604	5418	3780
Ostatní finanční náklady	15207	20223	35627	11296	7839	72135	9153	17462	18153
Finanční výsledek hospodaření	-17227	-3216	-30731	-7777	486	-8070	-371	-16451	-17508
Daň z příjmů za běžnou činnost	1377	5956	-2404	608	8874	7529	7828	6004	6605
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	8272	16847	-10298	5865	31364	31132	34902	21987	31040
Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	8272	16847	-10298	5865	31364	31132	34902	21987	31040
Výsledek hospodaření před zdaněním	9649	22803	-12702	6473	40238	38661	42730	27991	37645

Zdroj: Výroční zprávy TON a.s. 2007 – 2015, vlastní zpracování

Příloha č. 5

UKAZATELE RENTABILITY	
Rentabilita celkového kapitálu (ROA)	<u>zisk před zdaněním</u> aktiva
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	<u>zisk před zdaněním</u> vlastní kapitál
Rentabilita tržeb (ROS)	<u>zisk před zdaněním</u> tržby celkem

Zdroj: RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza, metody, ukazatele, využití v praxi*